Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!
Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

ГОД ВЫДАННЯ XXIV
№ 106 (6988)
СЕРАДА
7
МАЯ
1941 г.
ЦАНА 15 КАП.

Сёння ў нумары:

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР АБ АСЛАБАНЕННІ ТАВ. МОЛАТАВА В. М. АД АБАВЯЗКАЎ СТАРШЫНІ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ СССР.
УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР АБ НАЗНАЧЭННІ ТАВ. І. В. СТАЛІНА СТАРШЫНЁЙ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ СССР.
УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР АБ НАЗНАЧЭННІ ТАВ. В. М. МОЛАТАВА НАМЕСНІКАМ СТАРШЫНІ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ СССР.
Урачысты сход у Вялікім Крэмлёўскім Палацы, прысвечаны выпуску камандзіраў, скончыўшых ваенныя акадэміі.
Прыём у Крэмлі камандзіраў—выпускнікоў ваенных акадэмій.
Новы дакумент В. І. Леніна — РАБОЧЫЯ І «ПРАВДА».
У Народным камісарыяце Дзяржаўнага кантролю Беларускай ССР.
Сход, прысвечаны дню друку.
ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ:
П. Запрагаеў — Барацьбіты за высокі ўраджай.
Н. Альфер—Партарганізацыя і пытанні культуры.
І. Забаўскі — Вучоба сельскага актыва.
АРТЫКУЛЫ:
М. Шылаў — Саракагоддзе Обухаўскай абароны.
ТЭАТР. Г. Таран—«У стэпах Украіны».
Ірак (даведка).
Вайна ў Еўропе, Афрыцы і Азіі.

УКАЗ
Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР
Аб аслабаненні тав. Молатава В. М. ад абавязкаў Старшыні Совета Народных Камісараў СССР

У сувязі з неаднаразовай заявай тав. Молатава В. М. аб тым, што яму цяжка выконваць абавязкі Старшыні Соўнаркома СССР побач з выкананнем абавязкаў Народнага Камісара Замежных Спраў, задаволіць просьбу тав. Молатава В. М. аб аслабаненні яго ад абавязкаў Старшыні Совета Народных Камісараў СССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР
М. КАЛІНІН.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР
А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль. 6 мая 1941 года.

УКАЗ
Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР
Аб назначэнні тав. І. В. Сталіна Старшынёй Совета Народных Камісараў СССР

Назначыць тав. СТАЛІНА Іосіфа Вісарыёнавіча Старшынёй Совета Народных Камісараў СССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР
М. КАЛІНІН.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР
А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль. 6 мая 1941 года.

УКАЗ
Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР
Аб назначэнні тав. В. М. Молатава намеснікам Старшыні Совета Народных Камісараў СССР

Назначыць Народнага Камісара Замежных Спраў тав. МОЛАТАВА Вячаслава Міхайлавіча намеснікам Старшыні Совета Народных Камісараў СССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР
М. КАЛІНІН.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР
А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль. 6 мая 1941 года.

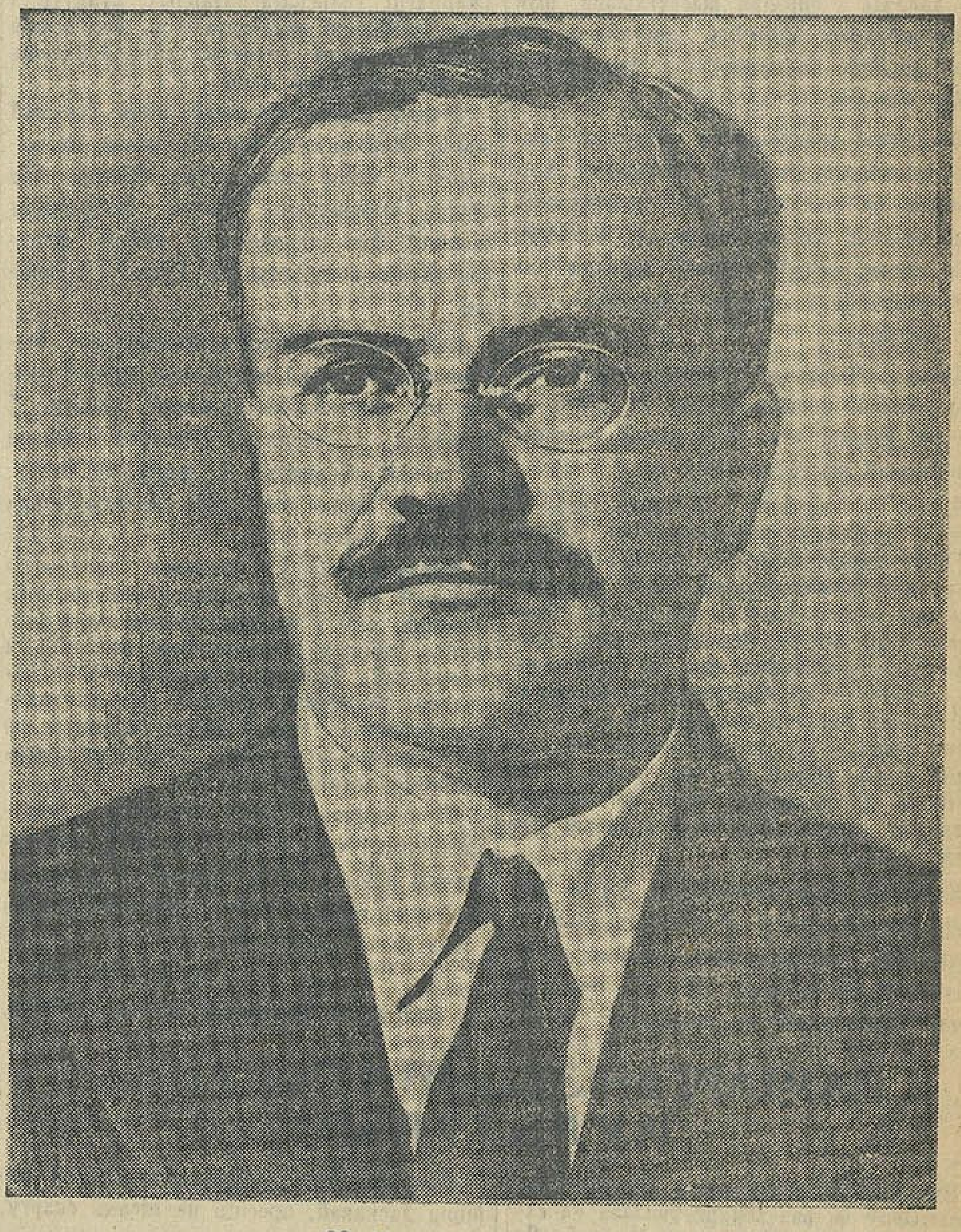

ПРЫВІТАННЕ ВЫПУСКНІКАМ ВАЕННЫХ АКАДЭМІЙ!

Ваенныя акадэміі Совецкага Саюза выпусцілі новы атрад высокакваліфікаваных спецыялістаў. Узброеныя сілы краіны социялізма папаўняюцца добра абучанымі знатакамі ваеннай справы: агульнавайсковымі камандзірамі і начальнікамі, камандзірамі і інжынерамі авіяцыі, бронетанкавых войск, артылерыі, ваеннага транспарта, войск сувязі, хімічных і іншых спецыяльных часцей.

Партыя Леніна—Сталіна і Совецкі Ўрад з першых дзён Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі, побач з прыцягненнем у армію старых ваенных спецыялістаў, упорна, не пакладаючы рук, працавалі над вырошчваннем сваіх, адданых справе комунізма, добра падрыхтаваных камандных кадраў.

Прайшло шэсць год з таго дня, калі таварыш Сталін сказаў на выпуску акадэмікаў Чырвонай Арміі — 4 мая 1935 года — сваю гістарычную прамову аб кадрах. Кадры рашаюць усё, у гэтым цяпер галоўнае,—гаварыў таварыш Сталін.

За прайшоўшыя шэсць год наша партыя і ўрад прарабілі велізарную работу па павышэнню кваліфікацыі камандных і ваенна-інжынерных кадраў Чырвонай Арміі, дабіваючыся, каб яны задавальнялі патрабаванням перадавой ваеннай навукі, патрабаванням сучаснай вайны. За апошнія годы ў Чырвонай Арміі адбыліся глыбокія змены. Па ўказанням партыі і Ўрада Чырвоная Армія на аснове вопыту сучаснай вайны перабудавалася арганізацыйна і сур'ёзна пераўзброілася. Гістарычныя ўказанні таварыша Сталіна ў яго прамове пятага мая 1941 года на ўрачыстым сходзе, прысвечаным выпуску камандзіраў, скончыўшых ваенныя акадэміі, натхняць усіх камандзіраў Чырвонай Арміі, усіх слухачоў і выкладчыкаў ваенных акадэмій на новыя, яшчэ больш сур'ёзныя поспехі, на новыя слаўныя перамогі.

Выпускнікі акадэмій вяртаюцца ў войскі, каб аддаць свае веды і здольнасці на далейшае ўзмацненне ваеннай магутнасці Совецкага Саюза. Важнейшая задача кіраўніцтва і выкладчыцкага састава ваенных акадэмій — паставіць усю работу такім чынам, каб выпускнікі ваенных акадэмій вярталіся ў часці ўзброенымі глыбокім веданнем новай тэхнікі, якой аснашчана Чырвоная Армія. Гэтаму вучыць арганізатар узброеных сіл краіны соцыялізма вялікі Сталін.

Выходзячы з сцен вышэйшай ваеннай школы на практычную работу, выпускнікі павінны заўсёды помніць указанне таварыша Сталіна аб тым, што вышэйшая школа — толькі падрыхтоўчая ступень. «Сапраўдная загартоўка кадраў, — вучыць таварыш Сталін,—атрымліваецца на жывой рабоце, па-за школай, на барацьбе з цяжкасцямі, на пераадоленні цяжкасцей».

Састаў выпускнікоў гэтага года многім адрозніваецца ад выпускнікоў мінулых год. Усе пітомцы акадэмій у гэтым годзе паспяхова здалі дзяржаўныя экзамены, хоць яны былі больш строгімі, чым у мінулым. Значны лік слухачоў атрымаў дыпломы з адзнакай. Частка выпускнікоў прайшла баявую праверку ў баях з белафінамі, у баях ля Хасана і Халхін-Гола. Сярод скончыўшых у гэтым годзе вучобу —Героі Совецкага Саюза: палкоўнік Міхайлаў, маёр Лапуцін, капітан Новікаў, старшы лейтэнант Семёнаў.

Вопыт другой сусветнай імперыялістычнай вайны паказвае, што ў ваенным майстэрстве адбываюцца вялікія зрухі. Прымяненне новых сродкаў узброенай барацьбы ў спалучэнні з удасканаленнем існаваўшых раней мяняе існуючыя паняцці аб способах вядзення вайны. Масавае скарыстанне на палях баёў танкаў і пікіруючых бамбардыроўшчыкаў у камбінацыі з матарызаванымі і матацыклетнымі войскамі, у цесным узаемадзеянні з паветранымі дэсантамі павысіла тэмпы сучасных ваенных аперацый. Значыцца камандзіру — поўнаўладнаму кіраўніку войск — зараз прад'яўляюцца непараўнальна больш высокія патрабаванні.

Задача камандзіраў Чырвонай Арміі — глыбей вывучаць сучасны ваенны вопыт, творча асмысліваць яго, успрымаючы ўсё каштоўнае для ўмацавання ваеннай магутнасці соцыялістычнай дзяржавы. Выпускнікі акадэмій павінны з усёй страсцю, з большэвіцкім агеньком уключыцца ў работу па далейшаму ўдасканаленню ўсіх родаў войск.

За рубяжамі нашай радзімы палыхае полымя другой імперыялістычнай вайны. Увесь цяжар яе незлічоных бедстваў кладзецца на плечы працоўных. Народы не хочуць вайны. Яны ўзнімаюць голас пратэста супроць вайны. Іх позіркі накіраваны ў бок краіны соцыялізма, якая пажынае плады мірнай працы. Яны справядліва бачаць ва ўзброеных сілах нашай радзімы — у Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскім Флоце — надзейны аплот міру.

У цяперашняй складанай міжнароднай абстаноўцы мы павінны быць гатовы да ўсякіх нечаканасцей. Гэта патрабуе ад чырвонаармейцаў і камандзіраў высокай дысцыплінаванасці, смеласці, вынослівасці, рашучасці, выдатнага ўладання сваёй зброяй. Камандзіры, палітработнікі, інжынеры і начальнікі ўсіх ступеняў і спецыяльнасцей павінны накіраваць свае намаганні на тое, каб гэтыя баявыя якасці войск усё больш умацоўваліся і ўзрасталі, былі ўласцівы кожнаму воіну краіны соцыялізма.

Большэвіцкае прывітанне выпускнікам ваенных акадэмій і ваенных факультэтаў!

Пажадаем ім паспяховай, плённатворнай работы па далейшаму ўмацаванню магутнасці ўзброеных сіл нашай радзімы!

(З перадавога артыкула «Праўды» за 6 мая).

СХОД, ПРЫСВЕЧАНЫ ДНЮ ДРУКУ

5 мая ў мінскім Доме партыйнай асветы адбыўся сход, прысвечаны Дню большэвіцкага друку. На сходзе прысутнічала 600 чалавек — прадстаўнікі партыйных, комсамольскіх, профсаюзных арганізацый, работнікі друку і рабкоры.

За сталом прэзідыума — сакратары ЦК КП(б)Б тт. Панамарэнка, Эйдзінаў, Гарбуноў, Малін, сакратар гаркома КП(б)Б тав. Банцыраў і іншыя.

Сход адкрывае тав. Банцыраў.

Пад бурныя, доўга незмаўкаючыя апладысменты ў пачотны прэзідыум выбіраецца Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з таварышам Сталіным.

Сход заслухаў даклады рэдактара «Звязды» тав. Астапенка і «Советской Белоруссии» — тав. Фешчанка.

У спрэчках выступілі тт. Эрэнгрос, Майхровіч, Крутковіч, Баранаў і Нікanoраў.

Удзельнікі схода з вялікім натхненнем прынялі прывітальныя тэлеграмы правадыру народаў таварышу Сталіну і газеце «Правда»—органу ЦК ВКП(б).

УРАЧЫСТЫ СХОД У ВЯЛІКІМ КРЭМЛЁЎСКІМ ПАЛАЦЫ,
ПРЫСВЕЧАНЫ ВЫПУСКУ КАМАНДЗІРАЎ, СКОНЧЫЎШЫХ ВАЕННЫЯ АКАДЭМІІ

5 мая, у зале пасяджэнняў Вялікага Крэмлёўскага Палаца адбыўся ўрачысты сход, прысвечаны выпуску камандзіраў, скончыўшых 16 акадэмій Чырвонай Арміі і 9 ваенных факультэтаў грамадзянскіх вышэйшых навучальных устаноў.

У 6 гадзін вечара зал пасяджэнняў запаўняецца выпускнікамі, прафесарамі і выкладчыкамі ваенных акадэмій, прадстаўнікамі вышэйшага ваеннага і ваенна-марскога камандавання.

Паяўленне ў прэзідыуме таварышоў І. В. Сталіна, В. М. Молатава, К. Е. Варашылава, М. І. Калініна, Л. М. Кагановіча, А. А. Андрэева, А. І. Мікаяна, А. А. Жданава, Н. М. Шверніка, Н. А. Вазнесенскага, А. С. Шчэрбакова, Г. М. Маленкова, С. К. Цімашэнка, Н. Г. Кузнецова сустракаецца бурнай доўгай авацыяй. Прысутныя стоячы вітаюць таварыша Сталіна і яго сатратнікаў. Авацыя прадаўжаецца некалькі мінут.

Старшынствуючы Народны Камісар Абароны Герой і Маршал Совецкага Саюза тав. С. К. Цімашэнка прадастаўляе слова для даклада Начальніку Ўпраўлення ваенна-вучэбных устаноў Чырвонай Арміі генерал-лейтэнанту тав. І. К. Смірнову. У сваім дакладзе тав. Смірноў падвёў вынікі работы ваенных акадэмій Чырвонай Арміі і ваенных факультэтаў грамадзянскіх вышэйшых навучальных устаноў за апошні год.

Пасля гэтага слова для прывітання ад імені Вярхоўнага Совета СССР атрымлівае Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета тав. М. І. Калінін, сустрэты гучнай, доўгай авацыяй. Тав. М. І. Калінін выражае ўпэўненасць у тым, што скончыўшыя ваенныя акадэміі камандзіры, вярнуўшыся ў армію, унясуць у яе ўсё тое лепшае, што яны набылі за час сваёй вучобы, і хутка асвояць той неабходны вопыт, які патрабуецца для камандзіраў адпаведных родаў войск.

Тав. Калінін заканчвае сваё выступленне пад грамавыя апладысменты ўсіх прысутных:

«За Чырвоную Армію ура!»
«За партыю Леніна—Сталіна ура!»
«За вялікага Сталіна ура!»

Воклічы «ура», «Няхай жыве наш правадыр і кіраўнік вялікі Сталін» доўга не змаўкаюць у зале.

Тав. Цімашэнка прадастаўляе слова для прывітання ад імені Цэнтральнага Камітэта Ўсесаюзнай Комуністычнай партыі большэвікоў і совецкага ўрада таварышу Сталіну.

Усе прысутныя падымаюцца са сваіх месц і наладжваюць таварышу Сталіну поўную захаплення авацыю. Доўга не змаўкаюць воклічы: «За арганізатара ўзброеных сіл краіны соцыялізма вялікага Сталіна ура!»

Таварыш Сталін у сваім выступленні адзначыў глыбокія змены, якія адбыліся за апошнія годы ў Чырвонай Арміі, і падкрэсліў, што на аснове вопыту сучаснай вайны Чырвоная Армія перабудавалася арганізацыйна і сур'ёзна пераўзброілася.

Таварыш Сталін вітаў камандзіраў, скончыўшых ваенныя акадэміі, і пажадаў ім поспеху ў рабоце.

Прамова таварыша Сталіна, якая прадаўжалася каля 40 мінут, была выслухана з выключнай увагаю.

Пасля скончэння прамовы прысутныя зноў наладзілі таварышу Сталіну выключную па сваёй сіле і ўздыму авацыю.

Прыём у Крэмлі камандзіраў—выпускнікоў ваенных акадэмій

Вечарам 5 мая у Крэмлі, у Вялікім Крэмлёўскім Палацы, Цэнтральны Камітэт ВКП(б) і ўрад СССР наладзілі прыём выпускнікоў ваенных акадэмій. К 7 гадзінам вечара госці запоўнілі Георгіеўскі зал, Гранавітую палату, Уладзімірскі, Малы і Новы залы. Апрача выпускнікоў ваенных акадэмій тут прысутнічаюць члены ЦК ВКП(б), народныя камісары, дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР, вышэйшае камандаванне Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота, Героі Совецкага Саюза, Героі Соцыялістычнай Працы, начальнікі, прафесары і выкладчыкі ваенных навучальных устаноў. Сярод прысутных — Маршалы Совецкага Саюза Будзённы, Кулік, генералы арміі Жукаў, Мерэцкоў і Цюленеў, адміралы Ісакаў і Галер, тт. Шкіратаў, Дзімітраў, Мехліс, Вышынскі, Булганін, Землячка, Первухін, Малышаў, Касыгін, Вахрушаў, Шахурын, Бадаеў, Яраслаўскі, Паспелаў, Міцін, Тевасян, Ваннікаў, Седзін, Ефрэмаў, Дэканозаў, Лазоўскі, Горкін, Нікалаева, Пронін, Папоў, Чарнаусаў, Хахлоў, Мануільскі, Кафтанаў, Героі Соцыялістычнай Працы тт. Мікулін, Палікарпаў, Шпітальны, Якаўлеў, Героі Совецкага Саюза тт. Душкін, Парсегаў, Молакаў, Байдукоў, Бачкароў, Юмашаў, Кашуба, Арман, Міхайлаў, Леўчанка, Крэнкель, Шыршоў, Алексееў і іншыя.

З велізарным уздымам і натхненнем сустрэлі прысутныя паяўленне ў Георгіеўскім зале таварышоў І. В. Сталіна, В. М. Молатава, К. Е. Варашылава, М. І. Калініна, Л. М. Кагановіча, А. А. Андрэева, А. І. Мікаяна, А. А. Жданава, Н. М. Шверніка, Н. А. Вазнесенскага, А. С. Шчэрбакова, Г. М. Маленкова, С. К. Цімашэнка, Н. Г. Кузнецова.

З кароткім словам да прысутных звяртаецца Народны Камісар Абароны Герой і Маршал Совецкага Саюза тав. С. К. Цімашэнка, які сардэчна вітае выпускнікоў ваенных акадэмій Чырвонай Арміі.

З прывітальнымі прамовамі ад выпускнікоў выступалі: ад акадэміі Чырвонай Арміі ім. М. В. Фрунзе маёр Козыр, ад акадэміі механізацыі і матарызацыі Чырвонай Арміі ім. І. В. Сталіна Герой Совецкага Саюза палкоўнік Міхайлаў, ад артылерыйскай акадэміі ім. Ф. Э. Дзяржынскага капітан Антоненка, ад акадэміі каманднага і штурманскага састава ваенна-паветраных сіл Чырвонай Арміі капітан Кудрашоў, ад акадэміі хімічнай абароны ім. К. Е. Варашылава капітан Палякоў.

Таварыш Сталін абвяшчае здравіцу ў чэсць усяго кіруючага і выкладчыцкага састава ваенных акадэмій і выражае ўпэўненасць, што выпускнікі ваенных акадэмій будуць вяртацца ў часці ўзброенымі глыбокім веданнем новай тэхнікі.

Далей таварыш Сталін гаворыць аб значэнні асобных родаў войск Чырвонай Арміі і абвяшчае здравіцу ў чэсць артылерыстаў, танкістаў, лётчыкаў, кавалерыстаў, пехацінцаў, інжынераў, тэхнікаў, сапёраў, звязістаў, самакатчыкаў, парашутыстаў, мінамётчыкаў — у чэсць прадстаўнікоў усіх відаў зброі.

Грамавое «ура» разносіцца па палацу.

Тав. Цімашэнка прысвячае сваё прывітальнае слова начальнікам ваенных акадэмій. Ён заклікае іх падняць работу акадэмій на ўзровень узросшых патрабаванняў Чырвонай Арміі.

Затым ён яшчэ раз цёпла вітае ўсіх выпускнікоў ваенных акадэмій і напамінае ім аб адказных задачах, якія стаяць перад камандзірамі ў іх практычнай рабоце ў часцях.

— Ваша задача, — гаворыць тав. Цімашэнка, — нястомна, штодзённа і штогадзінна мацаваць магутнасць нашай Чырвонай Арміі, дастойна і з чэсцю, як належыць нашым камандзірам, выконваць усё, што патрабуюць ад нас наша партыя, совецкі ўрад.

Прыём прадаўжаўся некалькі гадзін. Для гасцей быў дан вялікі канцэрт. Абшырная праграма, якую вёў Я. Л. Леонцьеў, мела велізарны поспех. У канцэрце прынялі ўдзел лаўрэаты Сталінскай прэміі народныя артысты СССР М. Д. Міхайлаў, М. О. Рэйзен, заслужаны артыст РСФСР С. Я. Лемешаў і салістка балета Вялікага тэатра СССР О. В. Лепешынская, артысты І. Н. Сокалава, Д. Я. Пантофель-Нечэцкая, Д. Г. Бадрыдзе, А. М. Рудэнка, П. Т. Кірычэк, С. М. Хромчанка, А. Д. Макараў, І. К. Стучэўскі, Дзяржаўны ансамбль народных танцаў СССР (мастацкі кіраўнік І. А. Майсееў). Канцэрт закончыўся выступленнем Чырвонасцяжнага ансамбля чырвонаармейскай песні і танца СССР пад кіраўніцтвам народнага артыста СССР праф. А. В. Александрава.

(ТАСС).

НОВЫ ДАКУМЕНТ В. І. ЛЕНІНА

Публікуемы ніжэй артыкул быў надрукаван у газеце «Правда» ад 29 жніўня (11 верасня) 1912 года. Цяпер установлена, што артыкул належыць В. І. Леніну.

У росце групавых рабочых узносаў на «Правду» В. І. Ленін бачыў адзін з паказальнікаў цеснай сувязі большэвіцкага друку з рабочымі масамі.

Па свайму зместу гэты артыкул прымыкае да ленінскай работы «Вынікі поўгадовай работы», напісанай у ліпені 1912 г.

ІНСТЫТУТ МАРКСА—ЭНГЕЛЬСА—ЛЕНІНА ПРЫ ЦК ВКП(б).

РАБОЧЫЯ І „ПРАВДА“

«Правда» падвяла ўжо некаторыя вынікі поўгадовай работы.

Гэтыя вынікі паказалі перш за ўсё і больш за ўсё, што **толькі** ў рэзультаце намаганняў саміх рабочых, велізарнага ўздыму іх энтузіязма, рашымасці і ўпорства ў барацьбе, **толькі** пасля красавіцка-майскага руху магла паявіцца пецербургская рабочая газета «Правда».

У сваіх выніках «Правда» абмежавалася для пачатку данымі аб групавых рабочых узносах на штодзённую рабочую газету. Гэтыя даныя ўскрываюць перад намі толькі **невялікую долю** рабочай падтрымкі, з гэтых даных не відаць непасрэдна падтрымкі значна больш каштоўнай і значна больш труднай—падтрымкі маральнай, падтрымкі асабістым удзелам, падтрымкі напрамку газеты, падтрымкі матэрыяламі, абмеркаваннем, распаўсюджаннем і т. д.

Але і тыя абмежаваныя даныя, якія меліся ў распараджэнні «Правды», паказалі вельмі ўнушальны лік рабочых груп, **прама** звязаўшых сябе з ёю. Кінем агульны позірк на вынікі:

Лік групавых рабочых узносаў на газету «Правда»:

За студзень	1912 г.	14
» люты	»	18
» сакавік	»	76
» красавік	»	227
За май	1912 г.	135
» чэрвень	»	34
» ліпень	»	26
» жнівень (да 19 жніўня)	»	21
усяго		551

Разам **пяцьсот пяцьдзесят адна** рабочая група падтрымалі «Правду» сваімі ўзносамі.

Цікава было-б падвесці вынікі цэламу раду іншых збораў і ўзносаў рабочых. У «Правде» мы бачылі пастаянна адчоты аб узносах на падтрыманне той ці іншай стачкі. Бачылі адчоты аб зборах у карысць «рэпрэсіўных», у карысць «лепшых», у карысць асобных рэдактараў «Правды», зборы на выбарчую кампанію, на дапамогу галадаючым і інш. і т. п.

З прычыны разнастайнасці гэтых збораў, вынікі падводзіць тут значна трудней, і мы яшчэ не можам сказаць, ці ў стане статыстычны падлік даць здавальняючую карціну з'явы. Але ва ўсякім выпадку відавочна, што гэтыя разнастайныя зборы ахапляюць вельмі значны калачак **рабочага жыцця.**

Прагледаючы адчоты аб рабочых зборах у **сувязі** з пісьмамі рабочых і служачых з усіх канцоў Расіі, чытачы «Правды», у большасці выпадкаў разрозненыя і раз'едданыя цяжкімі знешнімі ўмовамі рускага жыцця, атрымліваюць **некаторае** ўяўленне аб тым, як змагаюцца, як прасынаюцца к адстойванню інтарэсаў рабочай дэмакратыі пролетарыі той ці іншай прафесіі, той ці іншай мясцовасці.

Хроніка рабочага жыцця толькі **пачынае** развівацца і ўмацоўвацца ў «Правде». У далейшым, несумненна, апрача пісем аб фабрычных злоўжываннях, аб прабуджэнні новага пролетарскага слою, аб зборах на тую ці іншую галіну рабочай справы, будуць паступаць у рабочую газету паведамленні аб поглядах і настроях рабочых, аб выбарчай кампаніі, аб выбарах рабочых упаўнаважаных, аб тым, што рабочыя чытаюць, аб асабліва цікавячых іх пытаннях і інш.

Рабочая газета ёсць рабочая трыбуна. Перад усёй Расіяй патрэбна тут ставіць адно за другім пытанні рабочага жыцця наогул і рабочай дэмакратыі ў прыватнасці. Рабочыя Пецербурга зрабілі пачатак. Іх энергіі абавязан пролетарыят Расіі паяўленнем першай штодзённай рабочай газеты пасля цяжкіх год бязврэмення. Будзем-жа прадаўжаць іх справу, дружна падтрымліваючы і развіваючы рабочую газету сталіцы — першую ластаўку той вясны, калі ўся Расія пакрыецца сеткай рабочых арганізацый з рабочымі газетамі.

Гэту Расію нам, рабочым, яшчэ **прадстаіць** стварыць, і мы яе **створым.**

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

БАРАЦЬБІТЫ ЗА ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ

Справаздачна-выбарны сход партарганізацыі калгаса «Чырвонае Лучна», Сосніпскага сельсовета, Полацкага раёна, прайшоў арганізавана, на высокім ідэйна-палітычным узроўні. У спрэчках па справаздачнаму дакладу сакратара партарганізацыі тав. В. С. Тачыла выступілі пяць комуністаў.

З даклада і спрэчак высветлілася, што партарганізацыя актыўна змагалася за арганізацыйна - гаспадарчае ўмацаванне свайго калгаса.

Комуністы працуюць на найбольш важных, рашаючых участках гаспадаркі. Апіраючыся на шырокія масы калгаснікаў, яны дабіліся пэўных поспехаў. У 1940 годзе калгас сабраў ураджай зерневых па 21,8 цэнтнера з гектара, бульбы — па 173 цэнтнеры.

Калгас «Чырвонае Лучна» заняў па ўраджайнасці першае месца ў раёне і залічан удзельнікам Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі 1941 года.

Яшчэ ў пачатку мінулага года ў калгасе адставала жывёлагадоўля. Зусім не было свінатаварнай і птушкагадоўчай ферм, недаўкамплектавана была малочнатаварная ферма. Удой ад каровы не перавышаў 650 літраў. Партарганізацыя правяла рад практычных мер да паляпшэння грамадскай жывёлагадоўлі. Зараз калгас мае буйнай рагатай жывёлы 59 галоў супроць плана ў 53 галавы, авечак 82 пры плане ў 45, свіней 27 пры плане ў 15. Створана птушкаферма. Удой ад кожнай фуражнай каровы павялічыўся больш чым у два разы.

Кармавая база—важнейшая ўмова развіцця жывёлагадоўлі. У мінулым годзе па ініцыятыве партарганізацыі калгас зрабіў залужэнне на плошчы ў 36 гектараў. Зямля, якая раней не прыносіла ніякай карысці, дасць высокія ўраджаі культурных траў і будзе служыць добрым пасбішчам жывёле.

У гэтым годзе калгаснікі змагаюцца за тое, каб атрымаць, як ніколі, высокі ўраджай. Іх натхняе на гэта пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў за павышэнне ураджайнасці сельскагаспадарчых культур і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі. Калгасныя комуністы ідуць уперадзе, арганізоўваюць і вядуць за сабой масы.

Летась калгас атрымаў нізкі ўраджай ільну. Партарганізацыя не магла прымірыцца з такім становішчам. Сёлета лён будуць вырошчваць шэсць пастаянных звенняў. Два ільнаводчыя звяны ўзначальваюць комуністы тт. Гудкоў і Коцікаў.

Паказваючы асабісты прыклад на вытворчасці, члены і кандыдаты партыі праводзяць палітыка-выхаваўчую работу ў брыгадах і звеннях. Вечарамі многія калгаснікі збіраюцца ў чырвоны куток. Тут ёсць добрая бібліятэка, наладжваюцца гаслосныя чыткі газет.

Выступаўшыя ў спрэчках таварышы ўказвалі на тое, што яны недастаткова вучацца, што ў партарганізацыі мала займаліся ідэйным і палітычным выхаваннем комуністаў. Таварышы крытыкавалі сакратара за слабы кантроль над выкананнем рашэнняў сходаў партарганізацыі, за недастатковае кіраўніцтва пярвічнай комсамольскай арганізацыяй.

Сход прызнаў работу сакратара партарганізацыі тав. В. С. Тачыла за справаздачны перыяд здавальняючай і закрытым (тайным) галасаваннем зноў выбраў яго сакратарам партарганізацыі.

П. ЗАПРАГАЕЎ,
інструктар Полацкага райкома КП(б)Б.

ПАРТАРГАНІЗАЦЫЯ І ПЫТАННІ КУЛЬТУРЫ

Пытанне аб культурным абслугоўванні пасажыраў не раз абмяркоўвалася на сходах партарганізацыі станцыі Магілёў. Яго не абышлі і на справаздачна-выбарным партыйным сходзе. І сакратар партбюро тав. Сямёнаў у сваім справаздачным дакладзе і выступаўшыя ў спрэчках комуністы, — усе падкрэслівалі, што культурнае абслугоўванне пасажыраў патрабуе рашучага паляпшэння.

— Зала чакання, — гаворыць у сваім выступленні тав. Сеппёў, — не задавальняе патрэб пасажыраў. Многія з іх вымушаны знаходзіцца на дварэ. Даўно ідуць размовы аб пераабсталяванні вакзала, але канкрэтных мер пакуль не відаць.

У мінулым годзе на ўпарадкаванне плошчы было адпушчана 1.100 рублёў, але яны не скарыстаны па прызначэнню.

Вакзальны буфет на першы погляд пакідае не дрэннае ўражанне. Адказны за работу буфета тав. Нісенгольц, прабаваў нават даказаць партыйнаму сходу, што галоўны буфет працуе добра.

— Раней,—гаворыць тав. Нісенгольц,— работнікі буфета не лічыліся з інтарэсамі пасажыраў, не хацелі прадаваць таннага асартымента, як чай і кофе. Зараз гэтыя прадметы ў буфеце ёсць круглыя суткі.

На справе-ж гэта не так. У буфеце часта адбываюцца такія сцэнкі.

Пасажыр, прачытаўшы меню, просіць афіцыянтку:

— Падайце, калі ласка, чаю.

— Чаю няма, — раўнадушна адказвае афіцыянтка.

— Тады дайце кофе.

— Кофе таксама няма.

— Тады дайце кнігу скарг...

Пачуўшы гэта, афіцыянтка раптам робіцца ласкавай, просіць не пісаць скаргу абяцае прынесці чаю.

— Цітап ведаеце, няспраўны, — гаворыць яна.

З прычыны адсутнасці вешалкі пасажыры вымушаны за сталамі сядзець у паліто. Ёсць скаргі, што з добрых прадуктаў гатуюцца дрэнныя стравы.

Не лепш арганізавана абслугоўванне кліентуры на таварным двары. Многа адмоўных фактаў прыводзілі ў сваіх выступленнях комуністы.

Рашэнні XVIII партыйнай канферэнцыі патрабуюць ад нас культурна абслугоўваць кліентаў. А што атрымліваецца на таварным двары? Калі прыбывае цыстэрна з вадкім грузам, то кліент не можа выгрузіць яго, бо адсутнічаюць насосныя рукавы. Цыстэрна для облгандлю прастаяла пад разгрузкай трое сутак; ніяк нельга было адкрыць яе. Пад'ёмны кран і транспарцёр на разгрузачнай пляцоўцы таксама няспраўныя.

Кліенты, якія прыходзяць за атрыманнем грузаў, вымушаны стаяць у цёмным і брудным карыдоры, дзе няма нават піцявой вады.

У мінулым годзе прастой вагонаў пад разгрузкай каштаваў дзяржаве 75 тыс. рублёў.

Асноўны прабел у рабоце партбюро, заключаецца ў тым, што яно не правярала сваіх рашэнняў, не цікавілася іх выкананнем. У рэзультаце добрыя рашэнні, выкананне якіх прынесла-б многа карысці, ператвараліся ў пустую паперку.

Партыйны сход выбраў новы састаў бюро.

Н. АЛЬФЕР.

МАГІЛЁЎ. (Спец. кар. «Звязды»).

Вучоба сельскага актыва

За апошні час наглядаецца некаторае паляпшэнне ў пастаноўцы партыйнай прапаганды ў Халопеніцкім раёне.

Пераважная большасць сельскага актыва прайшла [illegible] вучэнне 9 і 10 раздзелаў Кароткага курса. [illegible] таварышаў вывучаюць гісторыю партыі [illegible]

27 чалавек з сельскага актыва закончылі вывучэнне «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» і працуюць над творамі класікаў марксізма-ленінізма.

Асобныя таварышы, скончыўшыя вывучэнне Кароткага курса, [illegible] прапагандысцкай работы. [illegible] партыі тав. [illegible] Дырэктар Халопеніцкай сярэдняй школы [illegible] К. [illegible] звяна [illegible] рэтычных [illegible] Настаўнікі [illegible] Берата, Жылко, Лысько і другія [illegible] антырэлігійныя [illegible]

Аддзел прапаганды і агітацыі РК КП(б)Б [illegible] арганізацыя [illegible] кансультацый [illegible] вопыта работы.

У Халопеніцкім [illegible] Казакевіч, [illegible] зазсёлі [illegible] ра па[illegible] жывалі [illegible] сутных [illegible] пяпер [illegible]

У [illegible] раёне [illegible]

Аддзел [illegible] мала [illegible] статута [illegible]

Бу[illegible] рабо[illegible] ўвязк[illegible] тычна[illegible]

Бл[illegible] пізац[illegible] райко[illegible] прабе[illegible] ўздым [illegible]

І. ЗАБАЎСКІ,
загадчык аддзела прапаганды і агітацыі Халопеніцкага РК КП(б)Б.

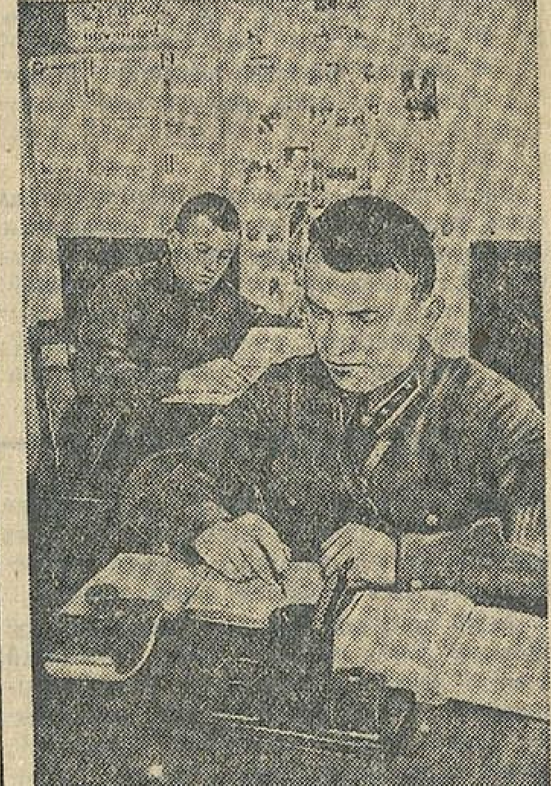

У партыйным кабінеце Н-скай часці ЗахАВА. За вывучэннем VIII раздзела «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» старшы лейтэнант В. А. Міцук і нам. палітрука В. А. Кіба. (Фото БЕЛТА).

У НАРОДНЫМ КАМІСАРЫЯЦЕ ДЗЯРЖАЎНАГА КАНТРОЛЮ БЕЛАРУСКАЙ ССР

Па ўказанню Народнага Камісара Дзяржаўнага Кантролю Саюза ССР Наркамат Дзяржаўнага Кантролю Беларускай ССР праверыў правільнасць расходавання гаручага, змазачных матэрыялаў і захавання штатнай дысцыпліны на прадпрыемстве саюзнага падпарадкавання — Гомельскім тлушчакамбінаце Наркомхарчпрома СССР.

Праверкай устаноўлена, што пры складанні плана патрэбнасці гаручага прымяняліся самавольна завышаныя нормы супроць зацверджаных Урадам. Патрэбнасць у гаручым вылічвалася на ўвесь спісачны састаў аўтапарка, уключаючы тэхнічна-няспраўныя і непрыгодныя да эксплаатацыі машыны. У рэзультаце такіх разлікаў камерцыйным дырэктарам камбіната Кодкіным Л. М. былі прадстаўлены Галоўмаргарыну завышаныя заяўкі на гаручае. На 1940 год заяўка была завышана на 332.771 літр і на студзень месяц 1941 года на 31.430 літраў.

З боку начальніка транспартнага аддзела камбіната Курас Е. Э. не было кантролю за расходаваннем гаручага, у рэзультаце чаго за 1940 год і студзень месяц 1941 года перапал гаручага склаў 36.656 літраў і перарасход змазачных матэрыялаў 5.213 кг.

Галоўны бухгалтар Ошэровіч І. М. спісваў у расход гаручае без уліку існуючых норм і пройдзенага машынамі кілометража. За 1940 г. і студзень месяц 1941 г. не ўтрымана з віноўных асоб за перапал 36.656 літраў гаручага.

Атрымліваемыя камбінатам гаручае і змазачныя матэрыялы прадаваліся іншым прадпрыемствам, установам і прыватным асобам. За 1940 г. і студзень месяц 1941 г. прадана 8496 кг гаручага і 407 кг змазачных матэрыялаў, у тым ліку па распараджэнню Кодкіна Л. М.—6263 кг гаручага і 392 кг змазачных матэрыялаў.

Штатная дысцыпліна на тлушчакамбінаце нарушалася. У 1940—1941 гг. самавольна павышаны аклады супроць зарэгістраваных у фінорганах 8 работнікам, якім пераплачана 6015 рублёў.

Па распараджэнню Кодкіна Л. М. выплачана служачым камбіната за складанне галавой справаздачы 1939 г. і інвентарызацыю матэрыяльных каштоўнасцей — 18.873 руб. 45 кап. Зроблена выплата за звышчасовыя работы служачым у суме 3222 руб і прэмій за паспяховую рэалізацыю фондаў сыравіны 1295 руб. за кошт фонда заработнай платы.

Усяго незаконна зрасходавана за 1940 год па распараджэнню камерцыйнага дырэктара камбіната Кодкіна Л. М. 21.406 рублёў. Апрача таго па яго-ж распараджэнню адказнаму выканаўцу аддзела збыту камбіната Ліхадзіеўскаму Л. І. звыш зацверджанай стаўкі незаконна выплачана за 1940 г. 13.829 рублёў.

Усе гэтыя выплаты візіраваліся галоўным бухгалтарам камбіната Ошэровічам І. М.

У сувязі з выяўленымі праверкай фактамі Народны Камісар Дзяржаўнага Кантролю Саюза ССР тав. Мехліс аб'явіў **строгую вымову** камерцыйнаму дырэктару Гомельскага тлушчакамбіната Кодкіну Л. М. і **вымову** галоўнаму бухгалтару тлушчакамбіната Ошэровічу І. М. Начальніку транспартнага аддзела тлушчакамбіната Курас Е. Э. **пастаўлена на від.**

За нанесеныя дзяржаве страты на камерцыйнага дырэктара тлушчакамбіната Кодкіна Л. М. і галоўнага бухгалтара Ошэровіча І. М. зроблены грашовыя налічэнні.

II.

Зробленай Наркаматам Дзяржаўнага Кантролю Беларускай ССР праверкай устаноўлена, што ў соўгасе «Уваравічы» Наркомсоўгасаў БССР не выконвалася пастанова Соўнаркома СССР ад 1 лютага 1931 г. № 85, забараняючая расходаваць не па прамому назначэнню гаручае, прызначанае для сельскагаспадарчых работ. З 1 студзеня 1940 г. па 13 лютага 1941 г. разбазарана 4071 кг ліграіна, 966 кг бензіна, 409 кг карасіна, 286 кг змазачных матэрыялаў, а ўсяго 5.732 кг. Па распараджэнню дырэктара соўгаса Селіхановіча П. Ф. незаконна адпушчана розным арганізацыям 4710 кг гаручага.

Селіхановіч П. Ф. не выканаў пастановы Эканомсовета пры СНК СССР ад 3 верасня 1939 г. № 943 аб зборы і рэгенерацыі адпрацаваных нафтавых масел у размеры 40 проц. да колькасці зрасходаваных свежых масел у 1940 годзе.

Старшы аграном, які выконваў абавязкі дырэктара соўгаса «Уваравічы», Гольдзін Ш. З. таксама незаконна адпусціў 878 кг гаручага. Па яго-ж распараджэнню спісана на ўбыткі, выяўленыя пры інвентарызацыі нафтасклада, недахват гаручага ў колькасці 1907 кг, з іх 1107 кг спісаны як «нармальная» страта пры хаванні і 800 кг на разліў з-за няспраўнасці тары.

Галоўны бухгалтар соўгаса Фішман І. Б. без пярэчанняў афармляў дакументы на незаконны водпуск гаручага і асабіста прадаў 41 кг гаручага. Апрача таго Фішман І. Б. спісаў на ўбыткі соўгаса перарасход гаручага на суму 6562 руб. 05 кап., нарушыўшы такім чынам пастанову Соўнаркома СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 ліпеня 1935 г. № 1350 у часці грашовых утрыманняў з трактарыстаў за перапал гаручага і інструкцыю Наркомсоўгасаў СССР ад 13 верасня 1934 г. № 6 у часці ўтрымання з шофераў кошту перарасходаванага гаручага.

Загадчык нафтасклада соўгаса Барысенка Л. В. прымаў гаручае без праверкі вагі і адпускаў яго трактарыстам і шоферам без пісьмовых распараджэнняў і без узважвання. Злічэнне фактычных астаткаў гаручага з данымі бухгалтарскага ўліку ў соўгасе рабілася нерэгулярна.

У выніку нездавальняючага тэхнічнага стану аўтатрактарнага парка і бескантрольнага расходавання нафтапрадуктаў у соўгасе за 1940 год перарасходавана супроць планавых норм 7716 кг гаручага.

На падставе выяўленых праверкай фактаў Народны Камісар Дзяржаўнага Кантролю Беларускай ССР тав. Валошын аб'явіў **строгую вымову** дырэктару соўгаса Селіхановічу П. Ф. і галоўнаму бухгалтару Фішману І. Б. Старшаму аграному соўгаса Гольдзіну Ш. З. і загадчыку нафтасклада Барысенку Л. В. аб'яўлена **вымова.**

III.

Пры праверцы аўтагужтранспарта цэнтральнай базы снабжэння Белпромбудтрэста выяўлены факты разбазарвання і безгаспадарчага расходавання гаручага і змазачных матэрыялаў.

Па распараджэнню былога дырэктара аўтагужтранспарта Славіна А. Г. і былога намесніка дырэктара Розіна Г. І. (цяпер начальнік аўтагужтранспарта) прадана на старану 3354 літры бензіна і 794 кг карасіна.

За 1940 год і студзень месяц 1941 года перарасходавана супроць устаноўленых норм 46.165 літраў бензіна і 5.777 кг змазачных матэрыялаў.

На базе не было штодзённага ўліку выдаваемага вадзіцелям машын гаручага і яго расходу. Кіламетраж прабегу аўтамашын не правяраўся.

Народным Камісарам Дзяржаўнага Кантролю Беларускай ССР аб'яўлена **строгая вымова** былому дырэктару аўтагужтранспарта цэнтральнай базы Белпромбудтрэста Славіну А. Г.

Былому намесніку дырэктара аўтагужтранспарта (цяпер начальнік аўтагужтранспарта) Розіну Г. І. аб'яўлена **вымова.**

IV.

Па Мінскай аўтабазе Наркамата аўтамабільнага транспарта БССР у рэзультаце нарушэння ўстаноўленых норм расходавання гаручага перарасходавана за 1940 год і студзень месяц 1941 года 34.807 кг. бензіна. З гэтай колькасці 4.950 кг на суму 4455 руб. па распараджэнню намесніка дырэктара аўтабазы Гарошка А. К. спісаны на затраты па перавозках замест аднясення на віноўных асоб.

Начальнік планавага аддзела аўтабазы Дьюгенаў Б. В. з мэтай скрыцця перарасходу гаручага павялічваў прабег аўтамашын шляхам падзялення колькасці выданага гаручага на норму расходу яго на адзін кілометр прабегу. Такім чынам спісана без падставы 33.800 кг. гаручага.

Базай адпушчана розным арганізацыям 3905 кг. бензіна на 3514 рублёў, у тым ліку па распараджэнню намесніка дырэктара базы Гарошка А. К. — 3675 кг і па распараджэнню дырэктара базы Грушэўскага М. Л. — 230 кг.

Грушэўскім М. Л. за снежань 1940 года і люты 1941 года дапушчан перарасход 541 літра бензіна на работу легкавой аўтамашыны службовага карыстання.

На аўтабазе запушчан улік расходавання гаручага і кілометража прабегу аўтамашын.

На аснове выяўленых фактаў Народны Камісар Дзяржаўнага Кантролю Беларускай ССР аб'явіў **вымову** намесніку дырэктара Мінскай аўтабазы Гарошка А. К. і **строгую вымову** начальніку планавага аддзела базы Дьюгенаву Б. В. Дырэктару Мінскай аўтабазы Грушэўскаму М. Л. пастаўлена **на від.**

V.

Безгаспадарчае скарыстанне гаручага і змазачных матэрыялаў выяўлена на аўтабазе Гомельскага абласнога будаўнічага трэста.

За 1940 год і студзень 1941 года на базе дапушчан перапал 12.099 літраў гаручага і 668 кг змазачных матэрыялаў. Не спагнана з віноўных асоб за перапал гаручага 7624 руб. 43 кап.

Начальнік аддзела снабжэння трэста Зільберборд Д. А. самавольна павысіў нормы расходу гаручага ў 1940 годзе супроць зацверджаных Урадам. У рэзультаце гэтага быў зменшан перарасход на 6404,6 літра гаручага. Ён-жа дапусціў работу газагенератарных машын на бензіне, што прывяло да лішняга расходавання 1455 літраў бензіна.

У сувязі з выяўленымі фактамі Народным Камісарам Дзяржаўнага Кантролю Беларускай ССР аб'яўлена **вымова** начальніку аддзела снабжэння Гомельскага абласнога будаўнічага трэста Зільберборду Д. А.

VI.

У час праверкі правільнасці расходавання гаручага ў соўгасе «Уваравічы» Наркаматам Дзяржаўнага Кантролю Беларускай ССР было ўстаноўлена, што старшыня выканкома Уваравіцкага раённага Совета дэпутатаў працоўных Грамовіч А. І. замест таго каб спыняць антыдзяржаўную практыку разбазарвання гаручага, сам нарушыў пастанову Урада, атрымліваючы ў соўгасе нафтапрадукты, прызначаныя для сельскагаспадарчых работ. За 1940 год выканкам райсовета і яго аддзелы незаконна атрымалі ў соўгасе 1301 кг. гаручага.

На аснове выяўленых фактаў Народны Камісар Дзяржаўнага Кантролю Беларускай ССР тав. Валошын аб'явіў **вымову** старшыні выканкома Уваравіцкага райсовета дэпутатаў працоўных Грамовічу А. І.

* * *

Народны Камісар Дзяржаўнага Кантролю Беларускай ССР абавязаў Наркамат соўгасаў БССР спыніць у соўгасах расходаванне не па прамому назначэнню гаручага, прызначанага для сельскагаспадарчых работ; навесці парадак у хаванні нафтапрадуктаў і не дапускаць страт пры перавозках, прыёмцы і водпуску іх трактарыстам; наладзіць правільны ўлік работы аўтамашын і трактараў, улік расходавання нафтапрадуктаў і безумоўна выконваць пастанову Эканомсовета пры СНК СССР ад 3 верасня 1939 г. № 943 аб зборы і рэгенерацыі адпрацаваных нафтавых масел у 1941 годзе ў размеры 80 проц. ад расходаваных свежых масел.

Наркамату аўтамабільнага транспарта Беларускай ССР прапанавана забяспечыць выкананне пастановы Урада аб нормах расходавання гаручага, увесці абавязковы ўлік фактычнай выдачы і расходавання гаручага па пуцявых лістках; забараніць аўтабазам і прадпрыемствам водпуск гаручага і змазачных матэрыялаў іншым арганізацыям; адмяніць няправільны парадак вызначэння фактычнага прабегу аўтамашын шляхам падзялення колькасці выданага гаручага на норму расходу яго на адзін кілометр прабегу.

Старшыні выканкома Гомельскага абласнога Совета дэпутатаў працоўных прапанавана забяспечыць выкананне аўтабазай облбудтрэста пастановы Урада аб нормах расходавання гаручага; спыніць работу газагенератарных машын на бензіне; спыніць водпуск на старану гаручага і ўвесці строгі ўлік паступлення і расходавання нафтапрадуктаў. (БЕЛТА).

Саракагоддзе Обухаўскай абароны

7 мая 1901 года, сорак год назад, на ваенным Обухаўскім заводзе ў Пецербургу адбылася забастоўка, якая закончылася барыкаднай барацьбой рабочых з царскімі войскамі. Заводскія карпусы ўбачылі ўзведзеныя рабочымі барыкады, царскія жандармы і салдаты сустрэлі ўзброены адпор тысяч рабочых.

Обухаўская абарона адкрыла новую старонку ў рэвалюцыйным руху Расіі. Рабочыя арганізавана, пад кіраўніцтвам соцыял-дэмакратаў, свядома выступілі на барацьбу супроць царскага самадзяржаўя.

* * *

Прамысловы крызіс, які разразіўся ў Расіі ў канцы XIX стагоддзя, прывёў да рэзкага пагоршання становішча рабочага класа. Пад ударамі крызіса рабочы рух набываў усё больш рэвалюцыйны характар, пераходзячы ад эканамічных забастовак да палітычных забастовак і дэманстрацый.

На ваенным Обухаўскім заводзе, як і на іншых прадпрыемствах панавала сваволства эксплаататараў. Замест $10^1/_2$ гадзін, устаноўленых царскім законам, рабочых прымушалі працаваць па 15—20 гадзін. Расцэнкі сістэматычна зніжаліся, замест дарослых рабочых на завод прымаліся дзеці. Ля заводскіх варот таўкліся беспрацоўныя, выкінутыя крызісам на вуліцу.

Соцыял-дэмакраты, старонікі ленінскай «Искры», змаглі аб'яднаць вакол сябе перадавых рабочых і дзейна рыхтаваліся да барацьбы. Напярэдадні 1 Мая 1901 года рэвалюцыйныя пракламацыі і лісткі, распаўсюджаныя на заводзе, заклікалі рабочых адзначыць дзень міжнароднай пралетарскай салідарнасці палітычнай забастоўкай.

1 мая 1901 года на работу не выйшла тысяча дзвесце чалавек. Перапалоханае начальства завода рашыла прыбегнуць да масавых звальненняў. Аб'явілі, што ўсе «прагуляўшыя 1 мая» будуць выкінуты з завода, і, сапраўды, ужо 2 мая да разліку было прадстаўлена 26 чалавек.

Гневам і абурэннем сустрэлі рабочыя гэта паведамленне. Агульны сход членаў соцыял-дэмакратычных гурткоў і прадстаўнікоў майстэрань выпрацаваў патрабаванні рабочых да адміністрацыі і рашыў аб'явіць 7 мая забастоўку.

Да рабочых, якія сабраліся ля заводскіх варот, выйшаў памочнік начальніка завода падпалкоўнік Іваноў. Яго сустрэлі свісткамі і ўлюлюканнем. Дрыжачай рукой прыняў ён лісток з патрабаваннямі рабочых: свабоднае святкаванне 1 Мая, 8-гадзінны рабочы дзень, прыём на работу ўсіх звольненых, неадкладнае звальненне памочніка начальніка завода Іванова. Прачытаўшы гэты пункт, Іваноў не вытрымаў. Надрываючымся ад бяссільнай ярасці голасам ён закрычаў:

— Гэтак, што-ж! Скора вы і міністраў патрэбуеце зволіць?!

— Не толькі міністраў, але і самога цара!—адказаў яму спакойны голас з натоўпу.

Іваноў скрыўся, а замест яго да рабочых выйшаў сам начальнік завода царскі генерал Власьеў. Пераконваючы рабочых вярнуцца да станкоў, ён спасылаўся на тое, што яны, моў, «працуюць на абарону дарагой нам бацькаўшчыны».

У адказ раздаліся галасы:

— У нас няма бацькаўшчыны!.. Наша бацькаўшчына там, дзе нам даюць жыць і працаваць, а тут нас прыгнятаюць... Нам патрэбна свабода!.. Няхай жыве свабода! — Далоў капіталістаў!

Трывожная пажарная сірэна паведаміла, што забастоўка обухаўцаў пачалася.

Натоўп хлынуў на вуліцу. Там у яго ўліліся рабочыя суседніх прадпрыемстваў —завода Берда і картачнай фабрыкі,— пачаўшыя забастоўку салідарнасці.

Супроць рабочых спешна быў высланы нарад жандармаў. На чале яго ехаў сам пацярбургскі паліцмейстар.

Атрады паліцыі паяўляліся з усіх старон. Рабочыя спакойна рыхтаваліся сустрэць ворага. Па плану, выпрацаванаму кіраўнікамі забастоўкі— соцыял-дэмакратамі,—былі выстаўлены дзве баявыя групы ля шлагбаума, цяжкія бярвенні якога закрывалі праезд. Непадалёку ад шлагбаума ляжалі груды булыжніка і цэглы, прызначаных для рамонту дарогі. Рабочыя запасліся каменнямі.

Калі пярэднія рады жандармаў параўняліся з шлагбаумам, брус яго раптоўна апусціўся, і некалькі коннікаў былі выбіты з сёдлаў. Так паўтаралася некалькі раз. Кожны раз бярвенні шлагбаума пагражаюча падымаліся і застывалі ў напружаным чаканні. Адначасова булыжнік і цэгла абрушваліся на галовы жандармаў.

Начальнік пецербургскай ахранкі палкоўнік Пірамідаў удручона данасіў у дэпартамент паліцыі: «Нарад быў сустрэт градам каменняў як з натоўпу, так і з-за паркана бліжэйшых будынкаў, і конныя вымушаны былі адступіць...»

Каменні былі адзінай зброяй рабочых, але і з гэтай зброяй яны стойка трымаліся і некалькі раз адбівалі атакі раз'юшаных жандармаў і паліцэйскіх.

«...Рабочыя праявілі не толькі ўпорства супраціўлення,—пісаў Ленін,—але і находчывасць, уменне адразу прыстасавацца да ўмоў і выбраць лепшую форму барацьбы.» (т. IV, стар. 117).

Супроць паўстаўшых рабочых рушыў атрад матросаў, які адкрыў агонь па натоўпу. Але і гэтага аказалася недастаткова, каб зламаць мужнасць і вытрымку рабочых.

З горада прыбывалі ўсё новыя атрады гарадавых, конных жандармаў і нават салдат. Тады, адступіўшы з вуліцы, рабочыя занялі двор флігеля № 48 і ператварылі яго як-бы ў крэпасць, абароненую барыкадамі.

З усіх старон над галовамі асаджаных свісцелі кулі. Рабочыя маглі адказваць на гэта толькі булыжнікам. Быў момант, калі абаронцы барыкад захісталіся. Жанчыны, падносіўшыя каменне, паспешна накіраваліся ў дом, пацягнуўшы за сабой дзяцей. Услед за імі пабеглі дзяўчаты-работніцы і частка рабочых. Тады 18-гадовая работніца, соцыял-дэмакратка Марфа Якаўлева, падняўшы над галавой рукі з заціснутымі ў іх каменнямі, закрычала:

— Астанавіцеся! Мы не павінны пакідаць сваіх братоў!—і першая рынулася туды, дзе небяспека была найбольшай.

На працягу шасці гадзін бяззбройныя обухаўскія ліцейшчыкі і пушкары гераічна вытрымлівалі ўпорны бой з узброенымі царскімі апрычнікамі.

З даху флігеля і суседніх дамоў, з-за парканаў і невысокіх сцен жандармаў насцігаў каменны дождж, ляцелі паленні дроў, кавалкі жалезнага лому. З вокан верхніх паверхаў жанчыны кідалі ў асаджаючых гаршкі ад кветак, бутэлькі, крэслы, кухонныя прылады, выплівалі гарачую ваду.

Двойчы рабочыя адбівалі атакі. Нарэшце, супроць іх была рушана рэгулярная воінская часць—салдаты Омскага пяхотнага палка.

Войскі акружылі флігель і ўзялі яго прыступам. Вельмі ўжо няроўныя былі сілы! Бяззбройным рабочым процістаялі шматлікія атрады ўзброеных да зубоў жандармаў, паліцэйскіх, салдат.

Усю ноч прадаўжалася жорсткая расправа з пераможанымі. Каля 300 чалавек было арыштавана.

Перамога ўрада не была поўнай. Адміністрацыя завода, напалоханая паўстаннем, вымушана была задаволіць большасць патрабаванняў рабочых. Памочнік начальніка Іваноў убраўся з завода. Былі павышаны расцэнкі, адменены начныя і «звышчасовыя» работы, урэгулявана сістэма штрафаў. Такое становішча існавала два месяцы.

У пачатку ліпеня Іваноў вярнуўся на завод, а з ім вярнуліся і ранейшыя парадкі. 7 ліпеня обухаўцы забаставалі зноў. Але на гэты раз жандармам удалося папярэдзіць новае выступленне рабочых. Па загадзя складзеных спісках адбываліся арышты. 800 найбольш рэвалюцыйных рабочых былі схоплены і без суда і следства адпраўлены па этапу.

Восенню 1901 года прадсталі перад царскім судом кіраўнікі обухаўскіх рабочых — удзельнікі ленінска-іскраўскіх гурткоў. Суд жорстка помсціў рабочым за выступленне: 29 чалавек былі асуджаны ў агульнай складанасці на 108 год катаргі, турмы і арыштанцкіх рот.

Урад прабаваў скрыць ярка палітычны характар гэтага працэса: рабочых судзілі не адкрытым судом прысяжных, а пры закрытых дзвярах, у асобай судовай палаце. Газетам было загадана маўчаць. Але гучным голасам на ўсю краіну расказала аб працэсе ленінская «Искра».

Выкрываючы подласць і ілжывасць царскага «правасуддзя», Ленін пісаў у «Искре»:

«Судом прыкрылі паўторны (пасля пабоішча) акт палітычнай помсты. І подла прыкрылі: аб палітыцы ўпамянулі для абцяжэння віны, але палітычнай абстаноўкі ўсяго здарэння раз'ясніць не дазволілі. Судзілі, як крымінальных па 263 арт. Улаж., гэта значыць за «яўнае супроць улад, урадам устаноўленых, паўстанне» і пры тым паўстанне, учыненае людзьмі ўзброенымі (?). Абвінавачанне было **падтасавана:** паліцыя загадала суддзям разбіраць толькі адзін бок справы» (т. IV, стар. 288).

Вестка аб прыгаворы над обухаўцамі быстра пашырылася па Пецербургу. І ўсюды, куды ні пранікла гэта вестка, яна выклікала гнеўнае абурэнне рабочых, прабуджаючы шырокія слаі да актыўнай палітычнай барацьбы. У гэтым вялікае палітычнае значэнне Обухаўскай абароны — першага баявога выступлення расійскага пралетарыята.

Апартуністы з II Інтэрнацыянала, скажаючы марксізм, прабавалі даказаць, што ўзброеная вулічная барацьба рабочых супроць войск капіталістычнага ўрада немагчыма і безнадзейна. Вопыт Обухаўскай абароны дазволіў Леніну з новай сілай абвергнуць вымышленні апартуністаў.

«Вулічная барацьба магчыма, — пісаў Владзімір Ільіч у артыкуле, прысвечаным падзеям 7 мая, — безнадзейна не становішча барацьбітоў, а становішча Урада, калі яму прыдзецца мець справу з насельніцтвам не аднаго толькі завода» (т. IV, стар. 117).

Обухаўская абарона ўзброіла рэвалюцыйны пралетарыят новым вопытам адкрытай барацьбы з царскім самадзяржаўем, прабудзіла да свядомага жыцця шырокія слаі задаўленых нуждой рабочых, усламяніла іх благародной нянавісцю да прыгнятальнікаў, усяліла ў іх веру ва ўласныя сілы.

Гераічная Обухаўская абарона выклікала велізарную хвалю спачування сярод пралетарыяў Расіі, а таксама прыгнечаных нацыянальнасцей.

У пачатку 1902 года адбыліся буйныя забастоўкі батумскіх рабочых, арганізаваныя таварышам Сталіным. Паліцыя прабавала прымяніць тут тыя-ж меры, што і супроць обухаўскіх пралетарыяў. 32 рабочыя-забастоўшчыкі былі арыштаваны. У адказ на гэта таварыш Сталін арганізаваў 8 сакавіка масавую маніфестацыю рабочых. З 400 маніфестантаў паліцыя арыштавала больш 300. На наступны-ж дзень таварыш Сталін правёў агромную палітычную дэманстрацыю, у якой удзельнічала каля 6 тысяч рабочых.

Сустрэтыя салдатамі, рабочыя не разышліся. Яны прымянілі супроць войск обухаўскія сродкі абароны: закідалі афіцэра і салдат каменнямі.

Батумскія падзеі ўскалыхнулі рабочых і сялян усяго Закаўказзя і, як Обухаўская абарона, набылі ўсерасійскае значэнне.

* * *

Обухаўцы паднялі рабочы рух у Расіі на новую ступень.

«Рабочае паўстанне падаўлена, няхай жыве рабочае паўстанне!» — гэтымі словамі Леніна рабочы клас Расіі вітаў мужнасць і гераізм обухаўскіх рабочых.

М. ШЫЛАЎ.

РЭЗУЛЬТАТЫ ПЛАНАМЕРНАЙ РАБОТЫ

(З баланса гомельскага станкабудаўнічага завода імені Кірава)

Пры сацыялістычным вядзенні гаспадаркі, калі ўсё належыць уліку — і рабочы час, і сыравіна, і ўсе матэрыяльныя каштоўнасці,—баланс з'яўляецца яркім люстрам, у якім, як у фокусе, адбіваецца сапраўднае становішча спраў завода або фабрыкі. Адсюль—відавочна неабходнасць заглядваць у баланс, умець разабрацца ў ім, вызначыць, дзе «вузкае месца», каб прыняць своечасовыя меры.

Гомельскі станкабудаўнічы завод імені Кірава ў мінулым годзе працаваў дрэнна; штурмаўшчына, работа рыўкамі лічыліся тут нармальнай з'явай. У выніку гэтага завод перажываў фінансавыя цяжкасці. Толькі з-за нясвоечасовай уплаты даўгоў і ўсякіх штрафаў і пені завод панёс 46 тыс. рублёў страт.

Немалы ўплыў на фінансавае становішча завода мела наяўнасць адгружаных тавараў у суме 211 тыс. рублёў пры крэдытаванні Дзяржбанка ў 128 тыс. рублёў (разыходжанне — на 83 тыс. рублёў). Пры наяўнасці ўласных і прыроўненых да ўласных сродкаў—2.894 тыс. рублёў адгрузка склала 3.699 тысяч рублёў. Такое становішча стварылася за лік апрыходавання непатрэбных запасаў матэрыяльных каштоўнасцей і астатка гатовай прадукцыі звыш дапускаемага нарматывам.

На працягу ўсяго 1940 гаспадарчага года завод прымяняў звышчасовыя работы. Пяцідзённага або сутачнага выпуску таварнай прадукцыі не было. Таварная прадукцыя паяўлялася толькі па сканчэнні месяца — г. зн. на першае чысло наступнага месяца.

У IV квартале 1940 г. фінансавае становішча завода некалькі палепшылася з той прычыны што пачаў выконвацца план, а перарасходы, меўшыя месца на працягу першых трох кварталаў мінулага года, былі ліквідаваны. У першым квартале 1941 г. завод даў 285 тыс. руб. накапленняў — на 85 тыс. рублёў больш плана.

Кіраўніцтва завода, выконваючы рашэнні XVIII партыйнай канферэнцыі, стала больш глыбока ўваходзіць у гаспадарчую і фінансавую дзейнасць прадпрыемства. Зараз у нас ідзе падрыхтоўка да арганізацыі строгага нарміравання выдачы і ўліку матэрыялаў, а таксама поўфабрыкатаў, шляхам увядзення наборных планкарт. Уведзена маршрутная картка руху дэталей ад першай да апошняй аперацыі. Наводзіцца парадак на складах.

У нас наладжана рытмічная работа. Прадукцыя выпускаецца на працягу ўсяго месяца.

У гэтым годзе завод ужо не мае пратэрмінаваных плацяжоў пастаўшчыкам і Дзяржбанку. Наадварот, мы маем у нашым распараджэнні дастаткова сродкаў для забеспячэння бесперабойнай работы прадпрыемства.

Квартальны план выпуску валавой прадукцыі выканан на 104,6 процанта, таварнай—на 108,8 процанта. Прадукцыйнасць працы вырасла супроць плана на 2,7 процанта. Эканомія ад агульназаводскіх расходаў склала 18 тыс. рублёў. Таксама зніжан сабекошт прадукцыі, атрымана 70 тыс. рублёў эканоміі.

Але, уважліва разгледзеўшы баланс, нельга сказаць таго, што ў нас усё ў парадку. Яшчэ ў нас ёсць цэхавыя перарасходы ў суме 39 тыс. рублёў. Зборачны цэх перарасходаваў 17 тыс. рублёў, ліцейны —5 тыс. рублёў рамонтны—17 тыс. рублёў.

Пры аналізе асобных элементаў, з якіх складаецца сабекошт прадукцыі, звяртае на сябе ўвагу артыкул аб браку. Брак—гэта біч вытворчасці. Страты ад браку ў мінулым годзе па нашаму заводу склалі 277 тыс. рублёў, або 3,29 проц. валавога выпуску ўсёй прадукцыі. Асноўны віноўнік браку—ліцейны цэх.

У гэтым годзе страты ад браку парапейшаму яшчэ вельмі вялікія і дасягнулі 70 тыс. рублёў замест планавых 58,4 тыс. рублёў.

Праўда, сыравіна расходуецца больш эканомна, сабекошт ліцця значна панізіўся. Сабекошт тоны ліцця абходзіцца зараз у 757 руб. 32 кап., планам дапускаецца 791 руб. 85 кап. Ліцейны цэх у гэтым годзе працуе значна лепш, чым раней, але ён яшчэ астаецца «вузкім месцам» на заводзе і на сёння. Заводаўпраўленне і ў прыватнасці галоўны інжынер завода павінны прыняць меры да таго, каб арганізаваць правільны тэхналагічны працэс у цэху.

Часцей трэба заглядваць у баланс, навучыцца ім карыстацца, для таго каб своечасова папярэджваць недахопы. Неабходна павесці рашучую барацьбу з бракам, даражыць матэрыяламі, завесці дакладны ўлік расходавання сыравіны, навучыцца лічыць кожную капейку. Гэта асноўныя ўмовы для таго, каб павялічыць звыш планавыя накапленні.

Х. ШЭЙНДЛІН,
галоўны бухгалтар гомельскага станкабудаўнічага завода імені Кірава.

Наладзіць бесперабойную вытворчасць цэглы

Валкавыскі цагельны завод № 7 у 1940 годзе працаваў з перабоямі, у выніку чаго вытворчае заданне выканана на 97 процантаў.

Значна лепш працуе завод у бягучым 1941 годзе.

На прадпрыемстве своечасова зроблен капітальны рамонт гофманскай печы, устаноўлены новыя 7 камер.

Для прасушкі цэглы пабудаваны 25 малых сушылак. Загатоўлена на сезон 3 тысячы кубаметраў гліны замест 2.600 кубаметраў па плану.

Завод пачаў працаваць 25 красавіка, і ўжо з першага дня стала ясна, што прадпрыемства можа значна перавыканаць план. Замест 10 тысяч штук цэглы ў першы дзень выпушчана 11 тысяч штук.

На заводзе не ўсё яшчэ зроблена для забеспячэння бесперабойнай работы. Палівам прадпрыемства не забяспечана. Замест 3 тысяч кубаметраў загатоўлена толькі 1.700 кубаметраў. Не падрыхтован дрот для рэзкі цэглы.

Гэтыя недахопы трэба як мага хутчэй ліквідаваць.

М. ГУБЕЛЬ.

Сяўба ў калгасе «Новае жыццё» (Тураўскі раён, Палескай вобласці). На пярэднім плане: старшыня калгаса І. С. Казёл, узнагароджаны ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга і Вялікай сярэбранай медаллю, гутарыць з аграномам калгаса Т. І. Сулім.
Фота Я. Салавейчыка і В. Грунтфеста.

НОВАЯ БЫЛЬ

Рана абудзілася калгасная вёска. З усходам сонца каля праўлення арцелі пачалі збірацца людзі. Многія з іх прышлі з тапарамі, [illegible] лапатамі. [illegible] І калгаснікі накіраваліся да балота.

[illegible]

Надвячоркам сяку я сабе дровы. Заходзіць да мяне сусед і гаворыць: «Пайшлі, Мірон, паставім духі, а мо' што-небудзь і ўлезе». Як-жа не злавіць рыбку, ды яшчэ перад калядамі, баба хоць юшкі зварыць. Сабраліся і пайшлі. А ноч была цёмная-цёмная. Ідзем, гутарым сабе аб гаспадарскіх справах. Але раптам да нашых вушэй даляцеў нечалавечы стогн. Пачалі прыглядацца, бачым нехта капошыцца ў балоце... А потым, як звыкліся з цемрай, заўважылі сані, спіны і галовы коней. Гаспадара не было. Давай мы тут ратаваць бедную жывёліну, а тым часам гаспадар прывёў людзей.

— А кароў мала летам з балота цягалі? — дадаў нехта з прысутных.

— Было ўсяго. Як надыйдзе вясна або лета, так і ведай — на дні разоў пяць на балота сходзіш. Там карова загрузла, там конь у дрыгву праваліўся, або яшчэ што здарыцца. Захочаш накасіць якіх пуд сена, дык ідзі ды грузні па балоту.

І тут стары Мірон прыпомніў яшчэ адзін выпадак.

— Толькі мой сусед Саўка Беленькі раз здзівіў нас. Аднойчы вышлі мы на балота касіць асаку. Глядзім, што за дзіковіна такая! Саўка наш бегае па балоту і не грузне. Пачалі мы ўсе збягацца на яго палоску, а яна вузенькая, як лішка тая. Крычыць нам Саўка:

— Куды чорт вас нясе, усё сена стопчаце!

— Дай, гаворым, хоць адным вокам паглядзець, што ты за штуку такую майстраваў, што цябе па балоту возіць. А што вы думаеце, прывязаў ён да ног дранкі ды ездзіць за касой...

Стары змоўк. Моладзь рагатала з мудрага Саўкі. Расказ Мірона Ярмоліна пра[illegible]ўжыў стары Марка Русакоў.

— Яны вось рагочуць, а з чаго? Гэта-ж усё — праўда. Хто мог марыць, што балота дасць нам хлеб. Я пражыў сем дзесяткаў год, а такога ўраджаю, які быў у мінулым годзе, не бачыў. Прыйдзеш на балота, і аж сэрца радуецца. Авёс стаіць, як сцяна — высокі, густы. Увойдзеш у яго, як у лес. Нават ад ціхага ветрыка цяжкія зёрны яго хіляцца да зямлі. А канаплі выраслі ў два чалавечых росты.

І сапраўды, у мінулым годзе ўраджай удаўся на-славу. Ён вырас на тым самым балоце, пра якое ёсць многа былін. Зараз пра яго створана новая, апошняя быль. Яе стварылі калгаснікі сваімі рукамі.

Яшчэ ў 1939 годзе калгас пачаў асушку балот. Вясной мінулага года былі засеяны яравымі культурамі першыя 68 гектараў тарфяніка. На балоце калгаснікі сабралі па 20 цэнтнераў аўса з гектара, па 14 цэнтнераў проса, па 70 цэнтнераў канапляной саломкі, па 44 цэнтнеры сена з залужанага ўчастка.

У гэтым годзе, абмеркаваўшы пастанову СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб асушцы балот у нашай рэспубліцы, калгаснікі абавязаліся выкарчаваць 72 гектары хмызнякоў, асушыць і асвоіць яшчэ 200 гектараў балот. Гэтай вясной на новых землях калгас пасеяў 40 гектараў аўса, 5 гектараў проса, 5 гектараў ячменю, [illegible] гектары пшаніцы, 3 гектары гароху, 10 гектараў кок-сагыза, 5 гектараў канапель і 30 гектараў многалетніх траў. Калгаснікі мяркуюць атрымаць сёлета ўраджай намнога вышэй чым у мінулым годзе і павялічыць вагу калгаснага працадня больш чым у два разы.

Зараз усе калгаснікі цвёрда пераканаліся, што асушка і асваенне балот—крыніца іх заможнага жыцця. І таму так дружна і арганізавана яны штодзённа выходзяць на балота. Узброіўшыся тапарамі, лапатамі, калгаснікі адваёўваюць ад дрыгвы ўсё новыя і новыя гектары пладароднай зямлі.

С. БАЧУРА.

Калгас «Чырвоная звязда», Даманавіцкага раёна, Палескай вобласці.

На калгасных палях

СПАБОРНІЦТВА ТРАКТАРЫСТАЎ

ХОЙНІКІ, 6 мая. (Кар. «Звязды»). Сярод трактарыстаў Хойніцкай МТС разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва за ўзорнае правядзенне веснавых сельскагаспадарчых работ. Яшчэ задоўга да пачатку сяўбы трактарная брыгада № 6, якую ўзначальвае тав. Назарэнка, заключыла сацыялістычны дагавор з брыгадай № 7 тав Лабана і абавязалася перавыканаць заданне. Сваё слова брыгада з чэсцю стрымала. Да 4 мая брыгада датэрмінова выканала план вясенніх трактарных работ.

У адрозненне ад мінулых год брыгада ўпершыню выканала план па кожнаму віду работ. Якасць ворыва прызнана выдатнай. Брыгадзе прысуджан пераходны сцяг МТС.

Выдатных паказальнікаў дабіліся трактарыстка комсамолка Насця Смальцэр і трактарыст Ефім Курылёнак. Працуючы на трактарнай сеялцы, яны перакрылі сваё заданне на 50 гектараў. Кожны з іх штодзённа за змену ўзорваў па 8 гектараў пры норме 4. Абодва маюць эканомію гаручага.

Брыгада № 7 Паўла Лабана не адстала ад брыгады № 4. Яна таксама перавыканала план веснавых трактарных работ. Бліскучых поспехаў дабілася і брыгада тав. Дваракоўскага. Трактарыст гэтай брыгады Сцяпан Барысенка пры плане ў 60 гектараў засеяў трактарнай сеялкай 100 гектараў, заараў 55 гектараў звыш задання. МТС у цэлым перавыканала план вясенняга ворыва і радковай сяўбы.

Клопаты аб высокім ураджаі

Першымі ў Ліпеньскім сельсовеце Асіпавіцкага раёна вышлі на сяўбу калгаснікі сельгасарцелі «Чырвоны барэц». Глеба яшчэ была гразкая, і таму палявыя работы пачалі ў выбарачным парадку.

Спачатку калгаснікі пасеялі кок-сагыз, ведаючы, што ён не любіць позняй сяўбы. Глеба пад яго была падрыхтавана і ўгноена яшчэ з восені. Вясной дадаткова ўнеслі мінеральныя ўгнаенні—па паўтара цэнтнера калійнай солі на гектар.

Адначасова з сяўбой кок-сагыза калгаснікі пачалі падкормку азімых і канюшыны. Жыта і пшаніцу падкармліваюць тамасшлакам і калійнай соллю, канюшыну—попелам. Днямі пасеялі насенны лубін.

Н. НАРЭЙКА,
участковы аграном Ліпеньскай МТС, Асіпавіцкага раёна.

Закончылі сяўбу каласавых

МАЗЫР. (БЕЛТА). Мазырскі раён першым у Палескай вобласці выканаў план сяўбы каласавых. Пасеяна 3.380 гектараў — 101 проц. плана. Калгасы імені Калініна, імені Леніна і іншыя закончылі таксама сяўбу ільну. Сельгасарцель «Савет» першай па раёну закончыла пасадку бульбы.

Калгасы раёна засеялі 20 гектараў кок-сагызам.

Тэатр

„У СТЭПАХ УКРАІНЫ“

(Прэм'ера ў Першым Беларускім ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга Дзяржаўным драматычным тэатры)

Мы прывыклі глядзець на спектаклі Першага тэатра, як на плады вялікай творчай работы. Тым больш прыемна адзначыць, што і на гэты раз «фабрычная марка» тэатра аказалася на вышыні. Тое, што мы бачым на сцэне, успрымаецца, як сапраўднае жыццё, багатае рознымі канфліктамі, выцякаючымі з псіхалогіі і характару людзей нашага часу. Але сказаць толькі гэта — значыць не сказаць нічога. І вось чаму. Па-першае, п'еса А. Карнейчука—камедыя з выцякаючымі адсюль асаблівасцямі сцэнічнага ўвасаблення. Па-другое, асноўны канфлікт камедыі—гэта канфлікт паміж старшынёй калгаса «Смерць капіталізму» Салівонам Часнаком і старшынёй калгаса «Ціхае жыццё» Кандратам Галушкай, — персанажамі станоўчымі, а значыць і патрабуючымі да сябе пэўных сімпатый тэатра, хоць, падкрэсліваем, аднаму з іх — Галушку — уласцівы далёка не дадатныя якасці. І, патрэцяе — сакавіты юмар і украінскі нацыянальны каларыт драматургічнага твора патрабуе многа цеплыні і пранікнёнай работы пастановачнага калектыва. З усімі гэтымі задачамі тэатр справіўся паспяхова.

Асноўны сюжэт п'есы пабудаван, на першы погляд, на бытавым канфлікце. Часнок абазваў Галушку спекулянтам. Той не захацеў аставацца ў даўгу і выстраліў у Часнака словам «кар'ерыст». Апошні не змог стрымаць такой абразы—і ў ход была пушчана славесная артылерыя. А калі і гэта не дало жаданага выніку — былыя будзёнаўцы, узнагароджаныя баявымі ордэнамі, старшыні суседніх калгасаў, яшчэ нядаўна закадычныя прыяцелі, успомнілі гарачую маладасць і пакалацілі адзін аднаго. І ўсё-ж сварка паміж Часнаком і Галушкай — з'ява зусім не бытавая. У ёй заключаны сур'ёзныя сацыяльныя матывы. Часнок кіруе калгасам, выходзячы з інтарэсаў калгаснікаў і дзяржавы. У яго сельгасарцелі дасягнуты рэкорды прадукцыйнасці працы, добра пастаўлены жывёлагадоўчыя фермы, моладзь авалодвае ваеннымі ведамі, рыхтуючы з сябе дастойнае папаўненне Чырвонай Арміі.

У «Ціхім жыцці» Галушкі ў цэнтры ўвагі прысядзібныя ўчасткі калгаснікаў. Кожны з іх мае па 2—3 каровы, і яму няма часу займацца агульнакалгаснымі справамі. Галушка кіруе калгасам, выходзячы з прынцыпа — «кожны сам будуе сабе шчаслівае жыццё».

Галушка не жадае рухацца наперад. Ён — за спакойнае, «ціхае жыццё». Вось гэта неадпаведнасць поглядаў на калгаснае будаўніцтва і выцякаючыя адсюль практычныя вывады нараджаюць канфлікт паміж былымі прыяцелямі.

Тэма п'есы вельмі актуальна. Яна раскрывае сутнасць падзей у сёнешняй калгаснай вёсцы. А. Карнейчук з вялікім майстэрствам і веданнем жыцця ўвасобіў гэтыя падзеі ў канкрэтныя, жывыя, сакавітыя вобразы.

Але вартасць п'есы не толькі ў рэальным адлюстраванні калгаснай рэчаіснасці. Яе вартасць яшчэ і ў іскрамётным, сапраўды народным юмары. А. Карнейчук не ідзе па лініі смеху дзеля смеху. Юмар у яго—не самамэта, а мастацкі сродак, пры дапамозе якога ён вельмі проста і, разам з тым, трапна і пераканаўча падкрэслівае тыя ці іншыя асаблівасці дзеючых персанажаў.

«У стэпах Украіны» — камедыя характараў, але разам з тым аўтар не ўнікае і чыста камедыйных палажэнняў, якія ўдала служаць агульнай справе.

Першы Беларускі драматычны тэатр у сваёй пастаноўцы (рэжысёр заслужаны артыст БССР Л. Г. Рахленка) захаваў усе адметныя рысы камедыі Карнейчука. Атрымаўся цікавы, вясёлы і, разам з тым, актуальны спектакль.

Ужо з першай дзеі звяртаюць на сябе ўвагу Часнок, Галушка, Палашка і Параска ў таленавітым выкананні народнага артыста БССР В. І. Уладзімірскага і заслужаных артыстаў БССР Г. Ю. Грыгоніса, Л. І. Ржэцкай і В. Н. Полла.

Г. Ю. Грыгоніс (Галушка), як заўсёды ў камедыйных ролях, стварыў мяккі, прыемны вобраз. Яго характэрны выраз «у курсе справы», заўсёды падтрымліваемы рухам вялікіх пальцаў абодвух рук, — трапна знойдзеная рыса, якая якбы падкрэслівае бяскрыўдны характар заблуджэнняў Галушкі. Грыгоніс вядзе сваю ролю так, што глядач ні на хвіліну не перастае верыць у тое, што Галушка хутка зразумее сваю неправату і вернецца на правільны шлях, на той шлях, якім ён ішоў яшчэ ў годы грамадзянскай вайны.

Народны артыст БССР В. І. Уладзімірскі нарысаваў удалы вобраз валявога, энергічнага старшыні калгаса «Смерць капіталізму».

Ролі Палашкі і Параскі напісаны нібы спецыяльна для Л. І. Ржэцкай і В. Н. Полла. Гэтыя дзве ўнушальныя жанчыны сваімі досыць «пераканаўчымі» спрэчкамі весяляць глядзельную залу на працягу ўсяго спектакля.

Наогул, увесь артыстычны ансамбль паказаў сябе ў гэтым спектаклі з станоўчага боку. Заслужаны артыст БССР В. І. Дзедзюшка выконвае ролю Сцяпана, сакратара абкома партыі, якога калгаснікі прымаюць за абкомаўскага шофера. Па п'есе — ён пераважна назіральнік, але назіральнік актыўны, дзеючы. І Дзедзюшка не імкнецца пераігрываць «самаго сябе». Ён слухае, назірае і фіксуе. І ва ўсім гэтым скупым на знешнія рухі чалавеку, ва ўсёй постаці Сцяпана адчуваюцца вялікія ўнутраныя пачуцці, страсныя пачуцці партыйнага кіраўніка.

Удала выконвае ролю калгаснага драпежніка, спекулянта Даўганосіка артыст Б. З. Янпольскі. Камедыйны тып старшага міліцыянера раёна Рэдзькі стварыў артыст Э. П. Шапко.

Некалькі выпадаюць з агульнага рытма ігры прадстаўнікі калгаснай моладзі: дзве закаханых пары — Галя (артыстка З. І. Браварская) — Грыцко (артыст Л. С. Леонаў) і Кацярына (артыстка М. М. Шашалевіч)—Аляксей (артыст П. А. Пекур). Гэтыя персанажы настойліва патрабуюць мяккай лірычнай трактоўкі. Ігра іх павінна весціся на ўзвышаным тонусе, а гэтага, на жаль, няма ў спектаклі.

Як на прыватныя недахопы пастаноўкі, можна было-б указаць на наіўную прабежку па сцэне ў стылі дзіцячай ігры «ў конікі» Аляксея і Кацярыны ў 2-м акце, на не зусім трапную канцоўку 2-га акта. Няўдала таксама пастаўлена і сцэна, у якой Аляксей, загрымiраваўшыся пад Будзённага, разам з Кацярынай і казакам Пупам (артыст А. А. Бараноўскі) «разыгрывае» Часнака і Галушку. Падаецца яна ў гратэскавым плане і ад гэтага праігрывае. Нам здаецца, што «сур'ёзная» падача названай сцэны магла-б толькі падкрэсліць яе камізм.

Аднак гэтыя недахопы не аказваюць істотнага ўплыву на агульна высокі ўзровень і рэжысёрскай работы, і акторскага выканання. Поспеху спектакля значна садзейнічае майстэрскі пераклад п'есы, зроблены лаўрэатам Сталінскай прэміі К. Крапівой.

«У стэпах Украіны» — выдатны спектакль, па якім з вялікім пачуццём задавальнення назіраеш будні і справы савецкіх людзей, уволю смяешся і разам з тым радуешся поспехам нашага мастацтва.

Г. ТАРАН.

Іспыты ў сярэдняй школе

Першае, з чаго мы пачалі, — загадзя давялі да ведама настаўнікаў, вучняў і бацькоў інструкцыю Наркомасветы БССР аб правядзенні іспытаў, дакладна абмеркавалі яе на педагагічным савеце, бацькоўскім камітэце і па класах. Зараз рыхтуем білеты для іспытаў, расклад, падбіраем асістэнтаў і абавязваем кожнага з іх дакладна азнаёміцца з праграмай і вучэбнымі матэрыяламі.

Але галоўнае — гэта веды. Таму перад настаўнікамі пастаўлена задача — высніць, якія прабелы ёсць у ведах кожнага вучня. Такі самааналіз значна дапамог і настаўніку, і вучням. Настаўнік даведаўся аб найбольш «вузкіх месцах» не толькі класа, але і кожнага вучня, а вучні прадумалі ўвесь пройдзены за год курс і самі ўстанавілі сваю запазычанасць, якую, вядома, стараюцца хутчэй ліквідаваць.

Вялікую ўвагу звярнулі на методыку паўтарэння. Ёсць яшчэ настаўнікі, якія лічаць, што паўтарэнне — гэта самая простая і самая лёгкая работа. Яны нават не складаюць планаў урокаў, не рыхтуюцца да іх, і ўрокі праходзяць не жыва, адсутнічае сапраўды творчая работа.

Зараз школа патрабуе, каб кожны ўрок, на якім праходзяць пройдзенае, абавязкова меў у сабе элементы навізны. Калі ў I, II і III чвэрцях мы ад вучня патрабавалі вывучыць змест тэмы, даказаць тэарэму, то зараз, пры паўтарэнні, неабходна ад яго яшчэ патрабаваць і супастаўлення, параўнання, умець абагульняць з'явы прыроды і законы развіцця грамадства, патрабаваць больш самастойнасці ў выкладанні матэрыяла.

Максімум увагі трэба звярнуць у гэты перыяд на замацаванне ведаў вучняў. Вельмі часта веды асобных вучняў надта кароткачасовыя: сёння ведае, адказвае, а праз два-тры тыдні — забыў.

Таму, кожнаму вучню цвёрда і паслядоўна ўнушаем: «Вывучыць урок — гэта значыць: 1) зразумець, 2) моцна завучыць і 3) умець яго талкова расказаць».

Для ўпарадкавання рэжыма дня школьнікаў уведзена такая сістэма, пры якой вучні штодзённа ў цвёрда ўстаноўленыя гадзіны абавязаны вучыцца самастойна. І гэта канкрэтна ажыццяўляецца.

За гэтым сочаць самі піянеры, іх насценгазеты і бацькі. Для вучняў, якія не маюць умоў для вучобы дома, школа выдзеліла два пакоі, у якіх дзяжураць настаўнікі.

Ва ўсёй рабоце немалую дапамогу настаўнікам аказвае бацькоўскі камітэт школы. Ён мае тры пастаянныя камісіі — вучэбную, культурна-масавую і гаспадарча-бытавую. Члены камісій наведваюць вучняў на-даму, дапамагаюць у барацьбе за веды, дысцыпліну і здаровы быт школьнікаў.

Л. КУЖЭЛЕЎ,
дырэктар 2-й сярэдняй школы г. Гомеля.

ІРАК

(Даведка)

Арабскае каралеўства Ірак займае тэрыторыю ў 371 тыс. кв. клм. у сярэднім і ніжнім цячэнні Тыгра і Еўфрата. Ірак уключае таксама часткі Сірыйскай і Аравійскай пустынь і частку горнага Курдыстана. На ўсходзе Ірак мяжуе з Іранам, на поўначы—з Турцыяй, на захадзе — з Сірыяй і Трансіарданіяй, на паўднёвым захадзе і поўдні—з Саудаўскай Аравіяй і затым з эміратам Ковейт. Частка паўднёва-ўсходняй граніцы Ірака амываецца водамі Персідскага заліва. Сталіца каралеўства—Багдад (каля 300 тыс. жыхароў).

Насельніцтва краіны — 3670 тыс. (1937 г.), з іх больш 60 проц. арабаў і каля 30 проц. курдаў. Чвэрць усяго насельніцтва складаюць вандроўнікі. Па рэлігійнаму саставу насельніцтва падзяляецца на дзве галіны мусульманства — на шыітаў (52 проц.) і сунітаў (40 проц.), якія жывуць у варожасці паміж сабой.

Ірак з'яўляецца сельскагаспадарчай краінай. У далінах рэк развіта земляробства. Зямля пры штучным абвадненні дае велізарныя ўраджаі. Важнейшыя культуры—пшаніца, рыс, проса. У паўночнай частцы краіны шырока развіта аўцагадоўля, прадукцыя якой складае значную частку экспарта.

Важнейшым прыродным багаццем Ірака з'яўляецца масульская нафта, распрацоўка якой вядзецца англійскім капіталам («Ірак Петролеум кампані» і «Брытыш ойл дэвелопмент»). Амерыканскія капіталаўкладанні ў Іраку складаюць каля 11 млн. долараў. У 1938 годзе здабыча нафты дасягнула 4.272 тыс. тон, што далёка не з'яўляецца прэдзелам. Нафта з Кіркука падаецца па нафтаправоду ў Хайфу (Палесціна) і забяспечвае англійскі міжземнаморскі флот. Гэты нафтаправод мае адгалінненне, якое ідзе ў сірыйскі порт Трыпалі; аднак пасля капітуляцыі Францыі нафта сюды не падаецца.

Галоўныя прадметы вывазу Ірака: нафта, пшаніца, воўна і скуры. Увозіць Ірак машыны, тэкстыль і іншыя прамысловыя тавары. Каля трэці ўсяго знешняга гандлю Ірака трымае ў сваіх руках Англія.

У 1940 годзе закончана будаўніцтва апошняга звяна багдадскай чыгункі, якая злучае Ірак з Турцыяй. Гэта чыгунка звязвае тры важнейшых гарады краіны—Масул, Багдад і Басру. Апрача таго ёсць некалькі ветак і пад'язных пуцей. Ірак мае ўпаўне сучасныя аэрадромы, праз якія праходзяць 5 транскантынентальных паветраных ліній. Важнейшыя аэрадромы знаходзяцца ў Кіркуку, Басры, Багдадзе, Масуле, Рутбе і паблізу возера Хабанія.

Да першай сусветнай вайны 1914—18 гг. Ірак быў правінцыяй Отаманскай імперыі (Турцыі). У час вайны тэрыторыя Ірака была занята англійскімі і індыйскімі войскамі і ў 1920 годзе рашэннем дзяржаў Антанты (у Сан-Рэме) перадана Англіі ў якасці падмандатнай краіны.

У 1922 годзе пасля вялікіх хваляванняў у Іраку Англія заключыла з ім саюзны дагавор, і Ірак быў прызнан фармальна незалежнай дзяржавай. У 1930 годзе быў заключан новы дагавор, які меў характар ваеннага саюза. Англія атрымала права трымаць (на працягу 5 год) у пэўных пунктах свае войскі, карыстацца іракскімі портамі, аэрадромамі, чыгункамі і шасейнымі дарогамі, будаваць паветраныя базы і камунікацыі, а таксама права карыстання ў час вайны ўсімі сродкамі перасоўвання на ўсёй тэрыторыі Ірака.

У 1932 годзе рашэннем Лігі нацый англійскі мандат на тэрыторыю Ірака быў адменен, але фактычна Ірак астаўся ў поўнай залежнасці ад Англіі.

Ірак з'яўляецца ўдзельнікам Саадабадскага пакта, падпісанага 8 ліпеня 1937 года ў Саадабадзе паміж Турцыяй, Іранам, Іракам і Аўганістанам. Удзельнікі пакта абавязаліся ўстрымлівацца ад варожых дзеянняў у адносінах адзін да аднаго і кансультыравацца па ўсіх пытаннях, цікавячых урады, падпісаўшыя пакт.

Ірак з'яўляецца спадчыннай парламенцкай манархіяй з двухпалатнай сістэмай. Сенат, які складаецца з 20 назначаных каралём членаў, ажыццяўляе кантроль над палатай дэпутатаў. Палата дэпутатаў складаецца з 115 чалавек. Кароль мае права роспуску парламента і «матывіраванага вето».

У сучасны момант каралём з'яўляецца 6-гадовы Фейсал II—сын ранейшага караля Газі. Да поўналецця караля Фейсала II краінай кіруе рэгент, назначаемы парламентам. На чале іракскага ўрада ў сучасны момант стаіць Рашыд Алі Гайлані, які прышоў да ўлады ў рэзультаце дзяржаўнага перавароту ў пачатку красавіка гэтага года.

У Іраку з 1934 года існуе ўсеагульная воінская павіннасць. Паводле паведамлення агенцтва Офі (Гавас), іракская армія ў мірны час налічвае 40 тыс. чалавек, у ваенны час яна можа быць даведзена да 70 тыс. чалавек. Іракская дывізія складаецца з 3 пяхотных і аднаго артылерыйскага палка. Зенітная артылерыя мае тры батарэі калібрам у 20 міліметраў. У саставе іракскай авіяцыі налічваецца 50 самалётаў, з якіх 20 сучаснага тыпу. Іракская армія мае 850 афіцэраў.

Апрача таго ў Іраку ёсць узброеная паліцыя ў 10 тыс. чалавек.

Вайна ў Еўропе, Афрыцы і Азіі

(Дзённік ваенных дзеянняў)

На англа-германскім фронце на працягу прамінуўшых двух дзён асабліва актыўным быў дзенні авіяцыі. У ноч на 5 мая, паведамляецца ў зводцы германскага камандавання, вялікія злучэнні германскіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на порт Белфаст (Паўночная Ірландыя). Агнявыя зоны ўзрывы і вялікая колькасць пажараў, галоўным чынам, на прадпрыемствах авіяпрамысловасці і на верфі Вікерс-Армстронг. Другія злучэнні германскай бамбардыроўшчыкаў бамбардзіравалі англійскія ваенныя верфі і прадпрыемствы харчовай прамысловасці ў Барроу-ін-Фернес, на захадзе ўзбярэжжа Англіі. Гэтым злучэнні зноў скінулі бомбы ў раёнах ваенных аб'ектаў у даліне ракі Мерсей. Апрача таго, бамбардыроўшчыкі падвергліся ваенныя заводы ў Хартлупе і партовыя збудаванні ў Ізеўічы і Паймуце.

У ноч на 6 мая пекалькі соцеп германскіх бамбардыроўшчыкаў удзельнічала ў налётах на ваенныя аб'екты ў раёне Глазго і заліва Ферт-оф-Клайд, а таксама на іншыя англійскія порты. Агнявыя шэрагі ў шматлікіх месцах бамбардзіравалі на верфях і ваенных складах. У выніку бамбардыроўкі загарэліся вялікія прадпрыемствы, доки і склады снабжэння. Працягваліся таксама атакі германскай узброенай сілы на моры. Знішчана 21 ваенна-марскіх судоў.

У ноч на 5 мая, перадае агенцтва Рэйтэр, англійская бамбардыроўачная авіяцыя зрабіла налёт на докі ў Брэсце. У ваенна-марскім міністэрстве англійскім паведамляецца, што ў часе гэтага налёту былі адзначаны пападанні бомб на германскіх лінкорах «Шарнгорст» і «Гнейзенау». У налёце на Брэст прымаў удзел значны лік англійскіх бамбардыроўшчыкаў, скінуўшых на докі вялікую колькасць фугасных бомб буйнага калібра. У доках успыхнулі вялікія пажары.

Невялікія злучэнні англійскіх самалётаў зрабілі налёты на докі і судны ў Ротэрдаме, Антверпене і Гаўры.

Паводле англійскага паведамлення, у ноч на 6 мая англійскія самалёты зрабілі інтэнсіўны налёт на прамысловыя гарады цэнтральнай часткі Рэйнскай вобласці. Галоўным аб'ектам налёту з'явіўся Мангейм.

Раніцой 6 мая атрад германскіх знішчальнікаў «Мессершміт-100» атакаваў адзін германскі патрульны самалёт у раёне Дуўра. Германскія самалёты былі сустрэты моцным агнём зенітнай артылерыі. Англійскія знішчальнікі «Спітфайр» адразу ж паднялі германскіх самалётаў на ўзлёт і да Ла-Маншам завязаўся бой.

* * *

Ваенныя дзеянні ў басейне **Міжземнага мора** набываюць усё больш шырокі размах. У зводцы германскага камандавання заявілі астравы Лесбос і Хіос, якія знаходзяцца ў Эгейскім моры. У бухце Суды (востраў Крыт) германскія бамбардыроўшчыкі атакавалі крэйсер і грузавыя параходы англічан; адзін вялікі танкер затоплены, а трэці — пашкоджаны. У зводцы італьянскага камандавання паведамляецца, што італьянскія войскі занялі грэчаскія астравы Аморгас, Анафі, Іос, Санторын, Наксос, Парос і групу Кікладскія астравы ў Эгейскім моры. Працягваюцца таксама налёты германскай авіяцыі на англійскую ваенную базу ў Мальце. У ноч на 5 мая і днём 5 мая германскія самалёты нанеслі рэзкі ўдар па англійскай марской і паветранай базах вострава Мальта.

У Паўночнай Афрыцы найбольш жорсткія баі адбываліся ў сектары Тобрука. Згодна зводкі германскага камандавання германскія і італьянскія войскі адбілі новую контратаку англійскіх часцей ля Тобрука. Спроба англічан, адзначаецца ў італьянскай зводцы, прарваць кальцо асады Тобрука падзерпела няўдачу. У зводцы англійскага камандавання, апублікаванай у Каіры, паведамляецца, што асноўная частка англійскіх войск, якія знаходзяцца ў раёне Тобрука, прадпрымала контратаку, нанёсшы цяжкія страты германа-італьянскім часцям і расстраляўшы пяхотныя ўмацаванні ворага ў ходзе атакі. Спецыяльны карэспандэнт агенцтва Рэйтэр, які знаходзіцца з англійскімі войскамі ў Заходняй пустыні, перадае, што ў часе баёў ля Тобрука англічане ўзялі ў палон 3 тысячы немцаў і італьянцаў. Акрамя таго, у баях было знішчана некалькі германскіх танкаў.

Пасля таго, указвае карэспандэнт, як наступленне праціўніка было адбіта, англійская артылерыя падвергла абстрэлу непрыяцельскія камунікацыі. Апеляцыямі па Тобруку нанесен вялікі ўдар германскіх падрыхтаваным да наступлення на Егіпет. Карэспандэнт указвае, што праціўнік у сучасны момант не можа выкарыстаць прыбярэжнай дарогі з Бенгазі ў Салум. У раёне Салума і ў пэўных частках Заходняй пустыні адбываліся атрымліваючы падмацаванні, германа-італьянскія войскі адыходзяць наступаць на Егіпет.

Значную актыўнасць праяўляла на Паўночна-Афрыканскім фронце авіяцыя варожачых старон. Германская і італьянская авіяцыя, паводле зводак, бамбардзіравала порт і ўмацаванні Тобрука, а таксама ваенныя аб'екты ў раёне Марса-Матрух. Англійскія самалёты, у сваю чаргу, зрабілі налёты на аэрадром у Бенгазі (заліў Бенгазі) і на Бенгазі. Бамбардыроўкі падвергліся таксама тыл-ватара германа-італьянскіх войск, якія знаходзяцца ў ўсход ад Тобрука.

На Усходняй Афрыцы, у Абісініі, апеляцыі партызанаў разгортваюцца ў раёне Амба-Алагі, дзе італьянскія войскі значаецца, што націск англійскіх часцей у сектары Амба-Алагі працягваецца. Згодна зводкі англійскага камандавання англійскія войскі ў Абісініі працягвалі прасоўвацца ўперад. На паўднёвым ўчастку фронта калоны англійскіх войск прадаўжаюць прасоўванне, гэтым часе італьянскіх войск.

* * *

У Іраку ваенныя баі адбываюцца ў раёне аэрадрома Хабанія, які з'яўляецца адной з найважнейшых апорных баз англійскай авіяцыі ў Іраку. Германскія самалёты, згодна паведамлення агенцтва Рэйтэр, бамбардзіравалі англійскія самалёты, раней ваенныя часці ў Хабаніі, таксама ўзялі пад агонь і аэрадром. Англійскія самалёты, паводле паведамлення, ваенную базу ў Хабаніі і ўзмацнілі ўдары па ірацкіх войсках. Англійскія самалёты зрабілі адыходныя налёты і баявыя войскі іракскіх войск у ваколіцах Хабаніі. У выніку, агенцтва Рэйтэр, з боку іракскіх войск былі дасягнуты страты.

Паводле паведамлення бейрутскага карэспандэнта агенцтва Трансоцэан іракская артылерыя 5 мая абстраляла англійскі аэрадром у Хабаніі, дзе разбіла некалькі самалётаў і нанесла шкоды англійскім войскам.

У раёне Рутба, згодна зводкі англійскага камандавання, партызаны знішчылі англійскія склады, якія вывозілі ўзброеныя атрады. Рэйтэр паведамляе, што англійскія войскі занялі Рутба іракскімі часцямі, якія захапілі гэты пункт.

Англійская авіяцыя, згодна зводкі англійскага камандавання, атакавала ірацкія войскі на Бліжнім Усходзе, падвергла інтэнсіўнай бамбардыроўцы аэрадром Мусаіб і Аль-Рашыд у ваколіцах Багдада, а таксама чыгуначную лінію, бронепоезд і нафтасховішчы, размешчаныя на іракскім аэрадроме ў ваколіцах Багдада. Агенцтва Рэйтэр указвае, што ў выніку аперацый англійскай авіяцыі на працягу дня 4 мая іракская армія страціла, прыкладна, палавіну сваёй авіяцыі.

6 мая. (ТАСС).

Выступленне Гітлера у рэйхстагу

БЕРЛІН, 4 мая. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро паведамляе, што сёння на пасяджэнні рэйхстага Гітлер выступіў з заявай германскага ўрада. У пачатку Гітлер кранаўся гісторыі ўзнікнення вайны, ходу ваенных дзеянняў у Польшчы, Нарвегіі, Галандыі, Бельгіі і Францыі.

Гітлер з усёй рэзкасцю абрушыўся на Чэрчыля і ўрад Вялікабрытаніі, усклаўшы на іх адказнасць за вайну і звязаныя з ёю вынікі.

Далей Гітлер перайшоў да становішча на Балканах і заявіў, што Германія не мае на Балканах тэрытарыяльных інтарэсаў, але імкнецца забяспечыць з балканскімі краінамі цесныя эканамічныя адносіны. Вайна на Балканах, сцвярджаў Гітлер, была выклікана тым, што Англія імкнулася ў арбіту сваёй ўплыву пашырэння балканскія краіны.

Гітлер падрабязна асвятліў ход ваенных аперацый супроць Югаславіі і Грэцыі, указваючы тое, што ўдзел у апошняй падарваць Італіі супроць Грэцыі. Затым Гітлер, а таксама выступленне Венгрыі і Балгарыі супроць Югаславіі падвергнуў задачу германскіх войск.

У балканскай кампаніі прынялі ўдзел 31 дывізія германскіх войск і яшчэ пятнаццаць дывізій.

Гітлер заявіў аб'яднаныя сярэдні данныя Германіі ў гэтай вайне, што ў ходзе на Балканах абышлася Германіі ў 75 тыс. забітых, і паведаміў, што, акрамя таго, раненых і прапаўшых без вестак ваенных 1 германскіх афіцэраў і салдат складае каля 5.500 чалавек. У той-жа час, паводле Гітлера, у час аперацый ў Югаславіі было ўзята ў палон звыш 340 тыс. чалавек, а палонных грэчаскіх салдат, якія здаліся, на палонных пазіцыях, — каля 220 тыс. чалавек. Колькасць палонных англічан, новазеландцаў і аўстралійцаў — звыш 9 тыс. чалавек.

У заключэнне сваёй выступлення Гітлер заклікаў насельніцтва Германіі да павышэння вытворчасці германскіх войск і ўзброення ўпэўненасць у перамозе.

Выступленне Рузвельта

НЬЮ-ЙОРК, 4 мая. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Юнайтэд Прэс, Рузвельт выступіў з прамовай ў г. Стаунтон (штат Віргінія) — радзіме былога прэзідэнта ЗША Вільсона. У сваёй прамове Рузвельт заявіў, што амерыканцы, як і раней, гатовы ахвяраваць свабоду дзеля захавання свабоды ва ўсім свеце.

АНГЛА-ІРАНСКІ КАНФЛІКТ І ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 6 мая. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Юнайтэд Прэс, амерыканскія кругі у Лондане выказваюць упэўненасць, што ў сувязі з ваеннымі дзеяннямі ў Іраку ў ЗША магчыма патрабуецца павялічыць перавозкі нафты на Блізкі Усход праз Чырвонае мора.

Агенцтва дадае, што англічане мяркуюць не дапусціць, як паступілі ў вызваленні ірацкага нафтаправода. Ставіцца на мэту аберагаць бяспеку па нафтаправодзе і, па магчымасці, зводзіць нафту з Масульскага раёна ў Хайфу.

ЗВАРОТ ЕГІПТА ДА ІРАКА

НЬЮ-ЙОРК, 6 мая. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Асашыэйтэд Прэс, егіпецкі ўрад звярнуўся да іракскага ўрада з заклікам спыніць ваенныя дзеянні супроць Англіі і паступіць да мірнага вырашэння канфлікту.

НАЗНАЧЭННЕ ГЕНЕРАЛ-МАЕРА ФРЭЙБЕРГА ГАЛОЎНАКАМАНДУЮЧЫМ САЮЗНЫМІ ВОЙСКАМІ НА ВОСТРАВЕ КРЫТ

ЛОНДАН, 6 мая. (ТАСС). Як перадае карэспандэнт агенцтва Рэйтэр з Каніі (востраў Крыт), там апублікаван загад грэчаскага караля і ўрада аб тым, што камандуючы новазеландскімі экспедыцыйнымі войскамі ў Грэцыі генерал-маёр Фрэйберг назначан галоўнакамандуючым саюзнымі войскамі на востраве Крыт.

Добра працуе рыбалоўная брыгада калгаса імені Сталіна, Лоеўскага раёна, Гомельскай вобласці. Чатыры рыбакі гэтай брыгады — ўдзельнікі Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі 1941 года. На здымку—брыгада рыхтуецца да запуску невада. Брыгадзір П. Н. Касцючэнка. Фота Д. Шапіча (БЕЛТА).

Новыя прадпрыемствы тэкстыльнай прамысловасці БССР

Расшыраецца тэкстыльная прамысловасць БССР. У Беластоку заканчваецца будаўніцтва новай баваўняна-прадзільнай фабрыкі, разлічанай на 9 тыс. верацён. Першая чарга фабрыкі—на 6 тысяч верацён—будзе пушчана ў трэцім квартале. Зараз ужо манцюецца тэкстыльнае абсталяванне. Пачала паступаць абсталяванне і для другой чаргі, таксама разлічанай на 6 тысяч верацён.

Баваўняна-прадзільная фабрыка будзе мець вялікае значэнне—яна забяспечыць бесперабойную работу тэкстыльных прадпрыемстваў Беластока. Да гэтага часу пражу завозілі з розных раёнаў СССР.

У Мсціслаўі і Суражы рабудаваны і пушчаны два новыя ільнаперапрацоўчыя заводы. Кожны з іх будзе перапрацоўваць 2½ тысячы тон ільнотрасты ў год. У бліжэйшы-ж час адзіноцца ў эксплаатацыю яшчэ два такія ільнозаводы ў Пухавічах і Дубровне.

У Віцебску падрыхтоўваюцца да пуску часальны цэх ільнопрадзільна-ткацкай фабрыкі ім. Кагановіча. У цэху ўстаноўлена 10 складаных тэкляп-ўтаматаў для часання ільнаволакна. Тут заканчваецца абсталяванне магутнай прыточна-выцяжной вентыляцыі.

Поспех рэалізацыі білетаў XV латарэі Асоавіяхіма

З вялікім поспехам праходзіць у БССР рэалізацыя білетаў XV латарэі Асоавіяхіма.

У Чырвонаслабодскім раёне Мінскай вобласці продана білетаў на 19 тысяч рублёў. Сельскую рэалізацыю і Узбекскі раёне. Значная колькасць людзей набылі білеты латарэі на вялікія сумы. Рабочы арцелі «Стаханавец», Дзяржынскага раёна, тав. Пітэвіч закупіў білетаў на 100 рублёў; старшыня калгаса «ЕВА» — Любаньскага раёна, тав. Анісімаў — на 50 рублёў; фельчар гэтага-ж калгаса тав. Грахоўскі — на 35 рублёў і т. д.

Не менш паспяхова праходзіць рэалізацыя білетаў латарэі ў рэспубліцы і ў іншых абласцях рэспублікі. Закончана рэалізацыя ў Капаткевіцкім раёне (Палеская вобласць). Тут прадана білетаў на 25 тыс. рублёў.

Усяго ў БССР на 5 мая рэалізавана білетаў XV латарэі Асоавіяхіма на суму звыш 1 мільёна рублёў.

Ансамбль песні і танца Хойніцкай МТС на асушцы балот

ХОЙНІКІ, 6 мая. (Спец. кар. «Звязды»). У раёне прадстаўлены вялікія работы па асушцы балот. Прахірваюць за ўзвод у Дзялянах беларускага мастацтва з Масквы ансамбль песні і танца Хойніцкай МТС, якім кіруе пожагці МТС, узнагароджаны медалём «За працоўную доблесць», ансамбль выступілі, абслугоўваючы калгаснікаў, занятых на асушцы балот. Для гэтай мэты сваёй ансамбль працуе на масце. Галоўным загадам і іх гэтага майстар, старожа МТС тав. Чарнак, узнагароджаным граматамі Вярхоўнага Савета БССР. Мастакоўскае выступленне аказала рост заможных калгасніцкі, ганжа-жэншчына пры нежным калгаснікам, кланаты партыі, урадзе і лепшы сялян Стаадіта і калгаса імені Варашылава.

12 мая ансамбль выедзе на месца масавых перакопаў у калгас імені Варашылава.

НОВЫЯ КНІГІ

Дзяржаўнае выдавецтва пры СНК БССР выпусціла ў свет некалькі новых кніг.

«Добры чалавек» — зборнік вершаў Аркадзя Куляшова для дзяцей. У зборніку пяць вершаў. Каштуе кніга 75 кап. Тыраж — 7 тысяч экземпляраў.

«Як дзядзька Тамаш налалохаў ваўкоў» — апавяданне Кузьмы Чорнага для дзяцей малодшага ўзросту. Тыраж кнігі 7 тысяч экземпляраў. Цана 60 кап.

«Справа Артамонавых» — вядомы раман Максіма Горкага. Выйшаў на беларускай мове. Тыраж 5 тысяч экземпляраў. Цана 5 руб. 15 кап.

«Ледяной дом» — раман І. І. Лажэчнікава. Выпушчан на рускай мове. Тыраж кнігі—10 тысяч экземпляраў. Цана 6 руб.

У ПРАКУРАТУРЫ БССР

За апошні час органы пракуратуры БССР ускрылі рад фактаў разбазарвання і раскрадання гаручага, у прыватнасці бензіна.

Устаноўлена, што многія работнікі нафтабаз за пэўныя «паслугі» выдавалі бензін без нарадаў. Рад арганізацый і ўстаноў куплялі крадзены бензін і афармлялі пакупку фіктыўнымі дакументамі.

У многіх арганізацыях бензін злачынна разбазарваўся, не быў паладжан улік і хаванне яго, што спрыяла раскраданню.

Дырэктар нафтабазы Лепельскага раёна Седнёў выдаваў розным арганізацыям гаручае без нарадаў, атрымліваючы за гэта вялікія сумы грошай. На працягу 1940 г. ім было выдана 426.690 кг. бензіна і 52.246 кг. ліграіна. Крадзеж гаручага Седнёў рабіў за кошт змяншэння фондаў МТС. За 1940 год ім было недадана 10 МТС 531.606 кг. бензіна, ліграіна і карасіна.

Седнёў і іншыя работнікі базы арыштаваны і аддадзены пад суд.

Дырэктар расонскай нафтабазы Рэзнікаў і галоўны бухгалтар Котаў сістэматычна раздавалі арганізацыям гаручае без нарадаў, атрымліваючы за гэта хабары, прычым крадзеж рабіўся з фондаў МТС і калгасаў, якім не было выдана па нарадах 64.000 кг. бензіна.

Рэзнікаў і Котаў арыштаваны і асуджаны.

Дырэктар пагодзінскай нафтабазы, Гарацкага раёна, Капусцін і галоўны бухгалтар Шычко раскралі і разбазарылі бензіна на суму ў 15.000 руб.

Капусцін асуджан да 5 год, а Шычко да 4 год пазбаўлення волі.

Дырэктар МТС Журавіцкага раёна Буевіч П. Н. разбазарыў 4,5 тоны бензіна. Ён-жа купляў у прыватных асоб запасныя часткі.

Абласным судом Буевіч асуджан да двух год пазбаўлення волі.

Загадчык базай Галышкоўскай МТС Шаенка раскраў 1300 кг. бензіна, за што асуджан да 4 год пазбаўлення волі.

За пакупку трох тысяч кілаграмаў завядома крадзенага бензіна аддан пад суд загадчык Асвейскага раённага аддзела аховы здароўя Чарняўскі. За разбазарванне трох тысяч кілаграмаў бензіна аддан пад суд дырэктар Сенненскай МТС Васілёнак.

Коратка

⊙ Калектыў выкладчыкаў і студэнтаў Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі падрыхтаваў оперу Моцарта «Свадзьба Фігаро», прэм'ера якой адбылася 5 мая ў памяшканні мінскага Палаца піянераў. Першы спектакль прайшоў з вялікім поспехам. На ім прысутнічала звыш 500 чалавек.

⊙ У мэтах барацьбы з малярыйным камаром Наркамат аховы здароўя БССР арганізуе апыленне балот і забалочаных зямель «парыжскай зяленню» з самалёта. Вакол Мазыра, Гомеля і Бабруйска будзе апылена 65.000 гектараў.

⊙ 9 мая ў Мінску адкрываецца акруговая нарада маладых пісьменнікаў і паэтаў ЗахАВА. У яе рабоце прыме ўдзел больш 50 байцоў і камандзіраў.

⊙ У г. Магілёве закончылася II гарадская алімпіяда дзіцячай творчасці. У ёй прыняло ўдзел звыш 1000 выканаўцаў розных жанраў мастацкай самадзейнасці.

Паведамленне

7 мая, у 8 гадзін вечара, у парткабінеце (Камсамольская, 27) адбудзецца групавая кансультацыя на тэму «Сацыялістычнае распыранае ўзнаўленне». Кансультацыю праводзіць прапагандыст РК КП(б)Б тав. Гінзбург.

Кагановіцкі райком КП(б)Б.

Адказны рэдактар М. К. АСТАПЕНКА.

Дзяржаўны ордэна Леніна Вялікі тэатр оперы і балета БССР
7 мая
ПІКАВАЯ ДАМА
Пачатак у 8 г. вечара.

Першы беларускі дзяржаўны ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга драматычны тэатр
7 мая
У СТЭПАХ УКРАІНЫ
Пачатак у 8 г. вечара.

Дзяржаўны яўрэйскі тэатр БССР
7 мая
ЗАКАЛДАВАНЫ КРАВЕЦ
Пачатак у 8 г. вечара.

Акруговы тэатр Чырвонай Арміі ЗахАВА
Гастролі дзярж. тэатра музычнай камедыі БССР
7 мая
«РОЗ-МАРИ»
Пачатак у 8 г. веч.

Кінотэатр «Родина»
СКАРБЫ ЗАГІНУЎШАГА КАРАБЛЯ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал»
«ЗАНГЕЗУР»

Дзіцячы кінотэатр
Дзённыя сеансы
«ВЕТЕР С ВОСТОКА»
Вячэрнія сеансы для дарослых
«ГРОЗА»

Кінотэатр «Спартак» («Навіны дня»)
1. Першая лінія (навукова - папулярны фільм).
2. Кіножурнал «Наука и техника» № 9.
3. Першае Мая (выпуск Мінскай студыі кінохронікі).
4. Саюзкіножурнал № 36.

БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ФІЛАРМОНІЯ
КАНЦЭРТНЫ ЗАЛ
(рог вул. Урыцкага і Карла Маркса, 21/13)
8 мая
КАНЦЭРТ
СІМФАНІЧНЫ АРКЕСТР — дырыжор заслуж. арт. БССР І. А. МУСІН.
У ПРАГРАМЕ:
Чайкоўскі — 6 сімфонія.
Чайкоўскі — Сімфанічная паэма «Ваявода».
Кабалеўскі — Сюіта з балета «Залатыя калоссі».
Уступнае слова А. В. Карповіч.
Пачатак у 9 гадзін вечара.
Цэны ад 2 да 8 руб. Білеты ў касе канцэртнага зала з 12 да 2 і з 5 да 9 гадзін вечара.

КІНОТЭАТР «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
Сёння і штодзённа
НОВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ
РАЗГРОМ ЮДЗЕНІЧА
Аўтары сцэнарыя — В. НЕДАБРОВА, Н. БРЫКІН.
Рэжысёр — П. ПЕТРОЎ-БЫТАЎ.
Аператар — А. НАЗАРАЎ.
У ГАЛОЎНЫХ РОЛЯХ: народны артыст РСФСР лаўрэат Сталінскай прэміі К. СКАРАБАГАТАЎ; нар. арт. РСФСР В. ГАРДЗІН; засл. арт. РСФСР В. ЧЭСТНАКОЎ; артыст А. ЧЭКАЕЎСКІ.
Вытворчасць Ленінградскай ордэна Леніна кіностудыі «Ленфільм».
У ФАЙЭ ВЫСТУПЛЕННЕ ДЖАЗ-ГОЛА пад кіраўніцтвам мастацкага кіраўніка ІЛЬІ ЛЕЎ.
Пачатак сеансаў у 6, 7.30, 9.15, 11 гадзін вечара.

РАШЭННЕМ ПРЭЗІДЫУМА ВЦСПС АД 26 САКАВІКА 1941 ГОДА «АБ АРГАНІЗАЦЫІ ТЭРЫТАРЫЯЛЬНЫХ ПРАФЕСІЯНАЛЬНЫХ САЮЗАЎ РАБОЧЫХ СОЎГАСАЎ»
БРК саюза рабочых і свінагадоўчых соўгасаў
РЭАРГАНІЗУЕЦЦА
Арганізацыі і асобы, маючыя прэтэнзіі да БРК саюза, павінны прад'явіць іх НЕ ПАЗНЕЙ 15 МАЯ 1941 г. па адрасу: Мінск, Свярдлоўская вул., дом 73, кв. 42, БРК саюза рабочых свінасоўгасаў.
Пасля ўказанага тэрміна ніякія прэтэнзіі прыняты не будуць.
ЛІКВІДКОМ.

ПРАДАЕЦЦА ФОРТЭП'ЯНА
тэрмінова
Звяртацца: вул. Д. Беднага, 4, кв. 12.

У аддзел аб'яў званіце па тэл. 20-844

БЕЛМАШСТАНКАТРЭСТУ
патрабуюцца:
БУХГАЛТАР—ЗАГ. ФІНЧАСТКІ, БУХГАЛТАР-РЭВІЗОР,
Звяртацца: Акадэмічная, 6, пакой 22. Тэлефон 21-270.

ПРАВІЛЫ ПРЫЁМУ
ў Мінскі дзяржаўны медыцынскі інстытут
НА 1941/42 ВУЧЭБНЫ ГОД
У Мінскі дзяржаўны медыцынскі інстытут прымаюцца грамадзяне Саюза ССР ва ўзросце ад 17 да 35 год з закончанай сярэдняй асветай (дзесяцігодка, рабфак, тэхнікум, вучылішча, сярэдняя школа для дарослых, сярэдняя медыцынская школа і ваеннае вучылішча), або атрымаўшыя атэстат аб сканчэнні сярэдняй школы ў парадку экстэрната.
Асобы, скончыўшыя да 1935 года школу 2-й ступені (9-годку) або 3-гадовыя прафесіянальныя школы на базе 7-годкі ў БССР і УССР, дапускаюцца да прыёмных іспытаў нароўні са скончыўшымі сярэднюю школу.
Асобы, скончыўшыя тэхнікум (вучылішча, сярэднюю медыцынскую школу), дапускаюцца да прыёмных экзаменаў толькі пры наяўнасці ў іх устаноўленага законам 3-гадовага вытворчага стажа пасля сканчэння спецыяльнай сярэдняй навучальнай установы. Указаны стаж не патрабуецца ад асоб, якія ўключаны ў 5 проц. выпуску кожнага тэхнікума згодна пастановы ЦВК і СНК СССР ад 15/IX-35 г., а таксама ад асоб, якія знаходзяцца пасля сканчэння тэхнікума (вучылішча, сярэдняй медыцынскай школы) на працягу 3 або больш год на сапраўднай тэрміновай службе ў Чырвонай Арміі.
Скончыўшыя дзесяцігодку з атэстатам выдатніка, а таксама скончыўшыя ў 1941 г. рабфак або сярэднюю школу дарослых з адзнакамі выдатна па ўсіх дысцыплінах, апрача чарчэння, рысавання і фізкультуры, прымаюцца без прыёмных экзаменаў.
Гэтае права пашыраецца і на скончыўшых на «выдатна» сярэднюю школу ў парадку экстэрната, а таксама на скончыўшых тэхнікумы (вучылішчы) і маючых па ўсіх прадметах (апрача чарчэння, рысавання і фізкультуры) адзнакі «выдатна», уключаных у 5 проц. выпуску кожнага тэхнікума і паступаючых у вышэйшыя навучальныя ўстановы па сваёй спецыяльнасці.
Выдатнікі, скончыўшыя сярэднія медыцынскія школы, здаюць прыёмныя экзамены на агульных падставах.
Усе астатнія падвяргаюцца ўступным экзаменам па наступных прадметах: беларускай і рускай мовах, фізіцы, хіміі.
Іспыты па беларускай і рускай мовах і літаратуры — вусныя і пісьмовыя, па ўсіх астатніх прадметах толькі вусныя.
З ліку вытрымаўшых прыёмныя экзамены, г. зн. атрымаўшых ацэнку не ніжэй «пасрэдна», залічаюцца ў Мінскі дзяржаўны медыцынскі інстытут асобы, якія маюць найбольш высокія ацэнкі.
ПРЫЁМ ЗАЯЎ З 20 ЧЭРВЕНЯ ПА 31 ЛІПЕНЯ. У заяве павінен быць указан выбраны паступаючым факультэт. Заявы падаюцца на імя дырэктара медыцынскага інстытута з прыкладаннем: а) падрабязнай аўтабіяграфіі; б) атэстата аб сканчэнні сярэдняй навучальнай установы (у арыгінале); в) пашпарта (прад'яўляецца асабіста); г) 3-х фотакартак (здымкі без галаўных убораў, пажадана размерам 3 X 4 см.); д) даведкі аб адносінах да воінскага абавязку (для ваеннаабавязаных).
Скаргі на недапушчэнне да прыёмных іспытаў можна падаваць у Наркамат аховы здароўя БССР.
ПРЫЁМНЫЯ ЭКЗАМЕНЫ ПРАВОДЗЯЦЦА З 1 ПА 20 ЖНІЎНЯ; залічэнне ў лік студэнтаў з 21 па 25 жніўня.
Да пачатку прыёмных іспытаў праводзіцца медыцынскі агляд усіх паступаючых.
Асобы, залічаныя ў інстытут і не прыступіўшыя да заняткаў з 1 верасня без уважлівых прычын, выключаюцца з ліку студэнтаў.
Скаргі на адмову ў залічэнні ў інстытут могуць падавацца да пачатку вучэбнага года ў Наркамат аховы здароўя БССР.
Інстытут прымае 200 чал. на лячэбны, 200 чал. на санітарна-гігіенічны і 100 чал. на педыятрычны факультэты.
Студэнты забяспечваюцца стыпендыяй і інтэрнатам ва ўстаноўленым парадку.
Дакументы накіроўваць па адрасу: г. Мінск, Універсітэцкі гарадок, анатамічны корпус, медыцынскі інстытут, прыёмная камісія. Тэлефон 20-817.
ДЫРЭКЦЫЯ.

СЕКТАР ЗНАДВОРНАГА ДОБРАБЫТУ МІНГОРКОМГАСА
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА, што зараз
ВЫДАЮЦЦА НУМАРНЫЯ ЗНАКІ ДА ВЕЛАСІПЕДАЎ І ГУЖТРАНСПАРТА на 1941 год.
Выдача праводзіцца ў памяшканні сектара знадворнага добрабыту Мінгоркомгаса (пл. Свабоды, 2) у двары, з 16 да 19 гадзін, а ў выходныя дні—з 10 да 14 гадзін.
З 1 чэрвеня г. г. нумарныя знакі ўзору 1940 года лічацца несапраўднымі.
МІНГОРКОМГАС.

ПАДПІСЧЫКІ
на пазыку Трэцяй пяцігодкі
(ВЫПУСК ТРЭЦЯГА ГОДА)!
ПАТРАБУЙЦЕ
СВОЕЧАСОВАЙ ВЫДАЧЫ ВАМ АПЛОЧАНЫХ АБЛІГАЦЫЙ.
РАБОЧЫМ і СЛУЖАЧЫМ
аблігацыі павінны выдавацца бухгалтэрыяй прадпрыемства або ўстановы па месцу работы, адначасова з выплатай заработнай платы за другую палавіну красавіка 1941 г.
Падпісчыкі, пераменіўшыя месца работы, павінны звяртацца за атрыманнем аблігацый у бухгалтэрыю прадпрыемства або ўстановы, дзе яны састаялі падпісчыкамі на пазыку, або паведаміць туды свой адрас для высылкі аблігацый па пошце.
КАЛГАСНІКАМ і СЯЛЯНАМ-АДНААСОБНІКАМ
аблігацыі выдаюцца ўпаўнаважанымі сельсаветаў па меры аплаты поўнасцю сумы падпіскі.
ПЕРШЫ ТЫРАЖ ВЫЙГРЫШАЎ ПАЗЫКІ ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДКІ
(выпуск трэцяга года)
адбудзецца 7 і 8 чэрвеня 1941 года.
УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖПРАЦАШЧАДКАС і ДЗЯРЖКРЭДЫТА БССР.

ДА ЎВАГІ
ПРАЎЛЕННЯЎ КАЛГАСАЎ МІНСКАЙ ВОБЛАСЦІ
У КАЛГАСАХ на 1941 г. ЗАСТРАХАВАНЫ
ПАСЕВЫ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ КУЛЬТУР, ПІТОМНІКІ ПЛАДОВЫХ НАСАДЖЭННЯЎ, УРАДЖАЙ САДОЎ І ЯГАДНІКАЎ
У ВЫПАДКУ ПАШКОДЖАННЯ АБО ГІБЕЛІ ЗАСТРАХАВАНЫХ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ КУЛЬТУР ад граду, ліўняў, бур, вымачкі, вымярзання, выправання, замаразкаў і паводкі, а МАХОРКІ І КОК-САГЫЗА, апрача таго, і ад засухі
ПРАЎЛЕННІ КАЛГАСАЎ АБАВЯЗАНЫ
ПАДАЦЬ ПІСЬМОВЫЯ ЗАЯВЫ
у раённую інспекцыю Дзяржстраха
НА ПРАЦЯГУ 5-ДЗЁННАГА ТЭРМІНА
з дня ўстанаўлення пашкоджання або гібелі сельскагаспадарчых культур — для складання акта аб стратах.
МІНСКАЕ АБЛАСНОЕ УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА.

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Мінск, Савецкая, 40. Тэлефоны рэдакцыі: адказны рэдактар — 2-00-00 (камутатар); дадатковы — 102. прыёмная рэдактара — 2-13-52; намеснік адказнага рэдактара 2-51-88; адказны сакратар—2-24-12, намеснік адказнага сакратара—2-13-53, сакратарыят — 2-08-30. Аддзелаў: загадчык партыйнага аддзела — 2-18-46 літработнікаў -2-13-56, загадчык аддзела прапаганды і агітацыі—2-51-89, загадчык эканамічнага аддзела—2-30-55, сельгасгрупа—2-13-09, пакой літработнікаў — 2-15-60, аддзел рабселькораў і пісем працоўных — 2-18-85, заг. выдавецтва — 2-15-58; бухгалтэрыя выдавецтва і аддзел аб'яў — 2-08-44, выпускаючы — 2-47-68, карэктарская — 2-13-57.

У1867. Друкарня газеты «Звязда». К. Д. Ш.